

სს „ბანკი ქართუ“

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი	5
3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა	6
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	13
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	14
7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები.....	15
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	21
9. ძირითადი საშუალებები	24
10. იჯარა	24
11. არამატერიალური აქტივები	25
12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები	26
13. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	27
14. სუბორდინირებული ვალი	28
15. გადასახადები.....	29
16. საკუთარი კაპიტალი.....	30
17. პირობითი ვალდებულებები	31
18. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები.....	32
19. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან.....	33
20. სხვა შემოსავალი, წმინდა.....	34
21. პერსონალზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები.....	35
22. რისკის მართვა.....	35
23. სამართლიანი ღირებულების შეფასება	51
24. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	55
25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	56
26. კაპიტალის ადეკვატურობა	57

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ბანკი ქართუს“ აქციონერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ბანკი ქართუს“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენი:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 8 მაისი

თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ბანკი ქართუს“ აქციონერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

დასკვნა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ბანკი ქართუს“ და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების, კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბესსს) პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) და იმ ეთიკური მოთხოვნების შესაბამისად, რომლებიც ეხება საქართველოში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ჩვენ მიერ ჩატარებულ აუდიტს და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია ჯგუფის 2024 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

Building a better
working world

- ▶ ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- ▶ ვგეგმავთ და ვატარებთ ჯგუფის აუდიტს, რათა მოვიპოვოთ საკმარისი და შესაფერისი აუდიტის მტკიცებულებები ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რომლის საფუძველზეც ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მიზნით ჩატარებული აუდიტორული სამუშაოების ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და მიმოხილვაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- ▶ მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი (SARAS-A-169041)

შპს „იუაის“ სახელით (SARAS-F-855308)

2025 წლის 8 მაისი

თბილისი, საქართველო

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	438,468	700,326
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	352,948	371,382
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	7	1,068,159	833,903
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	67,917	62,897
ძირითადი საშუალებები	9	14,125	13,888
აქტივის გამოყენების უფლება	10	8,229	7,160
არამატერიალური აქტივები	11	10,406	9,012
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	15	10,399	–
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული აქტივები		2,766	2,685
სხვა აქტივები	12	49,009	94,079
სულ აქტივები		2,022,426	2,095,332
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		9	9
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	13	1,460,862	1,562,461
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები		–	6,006
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	15	2,429	2,137
სალიზინგო ვალდებულებები	10	8,488	7,167
სადაზღვევო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები		3,836	3,360
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები		425	307
ანარიცხები	17	620	263
სუბორდინირებული ვალი	14	85,638	81,058
სხვა ვალდებულებები	12	7,018	15,825
სულ ვალდებულებები		1,569,325	1,678,593
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	114,430	114,430
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	16	23,846	25,764
გაუნაწილებელი მოგება და სხვა რეზერვები	16	313,519	275,300
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		451,795	415,494
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელები		1,306	1,245
სულ საკუთარი კაპიტალი		453,101	416,739
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		2,022,426	2,095,332

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2025 წლის 8 მაისს:

ზურაბ გელენიძე

გენერალური დირექტორი

გივი ლეზანიძე

ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	438,468	700,326
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	352,948	371,382
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	1,068,159	833,903
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	67,917	62,897
ძირითადი საშუალებები	9	14,125	13,888
აქტივის გამოყენების უფლება	10	8,229	7,160
არამატერიალური აქტივები	11	10,406	9,012
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	15	10,399	–
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული აქტივები		2,766	2,685
სხვა აქტივები	12	49,009	94,079
სულ აქტივები		2,022,426	2,095,332
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		9	9
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	13	1,460,862	1,562,461
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები		–	6,006
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	15	2,429	2,137
სალიზინგო ვალდებულებები	10	8,488	7,167
სადაზღვევო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები		3,836	3,360
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები		425	307
ანარიცხები	17	620	263
სუბორდინირებული ვალი	14	85,638	81,058
სხვა ვალდებულებები	12	7,018	15,825
სულ ვალდებულებები		1,569,325	1,678,593
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	114,430	114,430
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	16	23,846	25,764
გაუნაწილებელი მოგება და სხვა რეზერვები	16	313,519	275,300
ბანკის აქციონერებისთვის განკუთვნილი მთლიანი კაპიტალი		451,795	415,494
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელები		1,306	1,245
სულ საკუთარი კაპიტალი		453,101	416,739
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		2,022,426	2,095,332

ხელმოწერილი და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2025 წლის 8 მაისს:

ზურაბ გელენიძე გენერალური დირექტორი

გივი ლებანიძე ფინანსური დირექტორი

კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით			
გაანგარიშებული საპროცენტო ამონაგები			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		82,198	72,852
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		6,802	5,631
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		21,723	19,126
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		262	–
		110,985	97,609
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(1)	(1)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		(27,935)	(21,733)
სუბორდინირებული ვალი		(5,852)	(5,637)
საიჯარო ვალდებულებები		(634)	(100)
		(34,422)	(27,471)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		76,563	70,138
საკრედიტო ზარალის ამოღება/(ხარჯი) პროცენტიან აქტივებზე	18	(12,767)	2,561
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო ზარალის შემდეგ		63,796	72,699
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	19	9,157	7,664
საკომისიო ხარჯი	19	(5,270)	(5,223)
წმინდა შემოსულობა/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან			
- გარიგებები		11,161	6,947
- საკურსო სხვაობები		1,223	(835)
სადაზღვევო ამონაგები		6,616	6,068
ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებიდან მიღებული შედეგი		(1,193)	1,609
სადაზღვევო მომსახურების ხარჯები		(3,264)	(5,389)
სხვა შემოსავალი, წმინდა	20	13,164	12,378
არასაპროცენტო შემოსავალი		31,594	23,219
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	21	(25,834)	(21,359)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	21	(20,651)	(23,420)
ცვეთა და ამორტიზაცია	9,10,11	(5,037)	(4,084)
სხვა გაუფასურების გაუქმება/(გაუფასურება და ანარიცხები)	18	1,101	(498)
არასაპროცენტო ხარჯი		(50,421)	(49,361)
მოგება დაბეგრამდე		44,969	46,557
მოგების გადასახადის ხარჯი	15	(8,617)	(10,891)
წმინდა მოგება პერიოდის განმავლობაში		36,352	35,666
მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:			
მშობელი საწარმოს აქციონერები		36,291	35,475
არამაკონტროლებელი წილები		61	191
		36,352	35,666
წლის სხვა სრული შემოსავალი			
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრული შემოსავალში ასახვით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულების რეზერვის ცვლილების დინამიკა	8	10	12
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		36,362	35,678
მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:			
მშობელი საწარმოს აქციონერები		36,301	35,487
არამაკონტროლებელი წილები		61	191

5-58 გვერდებზე მოცემული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	განკუთვნილი ჯგუფის აქციონერებისთვის				არამაკონ- ტროლებე- ლი წილის მფლობე- ლები	სულ საკუთარი კაპიტალი
	სააქციო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გაუნაწი- ლებელი მოგება და სხვა რეზერვები	სულ		
1 იანვარი, 2023 წ.	114,430	25,764	239,813	380,007	1,054	381,061
წლის წმინდა მოგება	–	–	35,475	35,475	191	35,666
წლის სხვა სრული შემოსავალი (მე-8 შენიშვნა)	–	–	12	12	–	12
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	35,487	35,487	191	35,678
31 დეკემბერი, 2023 წ.	114,430	25,764	275,300	415,494	1,245	416,739
წლის წმინდა მოგება	–	–	36,291	36,291	61	36,352
წლის სხვა სრული შემოსავალი (მე-8 შენიშვნა)	–	–	10	10	–	10
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	36,301	36,301	61	36,362
დამატებითი შეტანილი კაპიტალის იმ ნაწილის გადასვლა, რომელიც დაკავშირებულია ჩახურულ სუბორდინირებულ ვალებთან (მე- 16 შენიშვნა)	–	(1,918)	1,918	–	–	–
31 დეკემბერი, 2024 წ.	114,430	23,846	313,519	451,795	1,306	453,101

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2024	2023
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები:			
მოგება დაბეგვრამდე		44,969	46,557
არაფულადი მუხლების კორექტირებები:			
პროცენტიანი აქტივებზე გაუფასურების ზარალის (ამოღება)/ანარიცხების შექმნა	18	12,767	(2,561)
უპროცენტო აქტივებზე გაუფასურების ზარალის (ამოღება)/ანარიცხების შექმნა	18	(85)	424
სხვა ოპერაციების (ამოღება)/ანარიცხები	18	355	64
დასაკუთრებული აქტივების (გაუფასურების გაუქმება)/გაუფასურება	18	(1,371)	10
მოდIFIციებით განპირობებული (შემოსულობა)/ზარალი	7	2,672	(494)
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა	20	(1,131)	–
დასაკუთრებული აქტივების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა	20	(11,612)	(1,826)
შემოსულობა აქტივის ამოღებიდან		–	(9,074)
ცვთის და ამორტიზაციის ხარჯი	9,10,12	5,037	4,084
დარიცხული პროცენტის ცვლილება, წმინდა	2	(87)	(84)
შემოსულობა უცხოური ოპერაციებიდან საკურსო სხვაობის გამო		(1,223)	835
შემომავალი ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		50,291	37,935
ცვლილებები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		20,663	(133,655)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		(230,655)	(83,404)
სხვა აქტივები		(10,570)	(24,178)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		1	2
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ		(139,514)	449,045
სხვა ვალდებულებები		(7,650)	13,146
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები გადასახადით დაბეგვრამდე		(317,434)	258,891
გადახდილი მოგების გადასახადი		(24,731)	(16,860)
საოპერაციო საქმიანობიდან წმინდა ფულადი ნაკადების შემოდინება/(გადინება)		(342,165)	242,031
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	9	(2,162)	(2,466)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	11	(3,062)	(4,836)
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	9	1,430	30
შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან	12	67,536	34,385
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	8	(5,000)	(26,000)
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		58,742	1,113
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები:			
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	10	(1,491)	(1,824)
ფინანსურ საქმიანობასთან დაკავშირებით ფულადი ნაკადების გადინება		(1,491)	(1,824)
სავალუტო კურსის მერყეობის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		23,056	4,422
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		(261,858)	245,742
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	5	700,326	454,584
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	5	438,468	700,326

2024 წლის განმავლობაში ჯგუფმა მიიღო 107,144 ლარის პროცენტი (2023 წ.: 75,980 ლარი) და გადაიხადა 31,855 ლარის პროცენტი (2023 წ.: 27,033 ლარი).

არსებითი არაფულადი ოპერაციები

- ▶ 2024 წელს ცვლილება სხვა აქტივებში მოიცავს 10,172 ლარის უზრუნველყოფის საგნების დასაკუთრებას (2023 წ.: 26,736 ლარი).

5-58 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სააქციო საზოგადოება „ქართუ ბანკი“ (შემდგომში - „ბანკი“) საქართველოში 1996 წელს დაფუძნდა. ბანკი იმართება საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში - „სებ“) მიერ და თავის საქმიანობას ახორციელებს #229 ზოგადი ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული ოპერაციები, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციების განხორციელება და უცხოური ვალუტით ვაჭრობა და ანაზღაურების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თბილისში ფუნქციონირებდა ბანკის ოთხი სერვისცენტრი და ორი განყოფილება, შეგვეთილში – განყოფილება, ხოლო გორში, თელავში, ქუთაისსა და ბათუმში – თითო სერვისცენტრი. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თბილისში ფუნქციონირებდა ბანკის ხუთი სერვისცენტრი და ერთი განყოფილება, შეგვეთილში – განყოფილება, ხოლო გორში, თელავში, ქუთაისსა და ბათუმში – თითო სერვისცენტრი.

ბანკი წარმოადგენს ჯგუფის (შემდგომში „ჯგუფი“) მშობელ საწარმოს, რომელიც მოიცავს შემდეგ საწარმოებს:

სახელი	საკუთრების წილი (%)			საქმიანობის ტიპი
	საქმიანობის ქვეყანა	იურიდიული მისამართი	2024	
შპს „ქართუ ბროკერი“	საქართველო	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 39ა თბილისი	100.00%	საბროკერო საქმიანობა
სს „სადაზღვევო კომპანია ქართუ“	საქართველო	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 39ა თბილისი	91.39%	დაზღვევა დროებით
შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“	საქართველო	ილია ჭავჭავაძის გამზ. 39ა თბილისი	100.00%	უმოქმედო დროებით
შპს „ჯეოპლასტი“	საქართველო	სოფელი დიდი ლილო, ისანი-სამგორი, თბილისი	100.00%	უმოქმედო

2024 წლის და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „ქართუ“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“ ან „აქციონერი“) ფლობდა ჯგუფის აქციების 100%-ს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო უტა ივანიშვილი.

2024 წელს მფლობელობის სტრუქტურაში ცვლილება არ შესულა. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უტა ივანიშვილი ფლობს 35%-იან წილს, ხოლო დანარჩენ აქციებს ფლობენ სხვადასხვა პირები, რომელთაგან თითოეული ფლობს 5%-ზე ნაკლებს. უტა ივანიშვილის გარდა, არცერთი აქციონერი არ ფლობს საკმარის წილს, რომ კომპანიაზე კონტროლი განახორციელოს ან მასზე მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მშობელი ბანკის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ჯგუფის აქციონერთა საერთო კრებაზე. მფლობელებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში „ფასს“) შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (ლარი), და ყველა თანხა დამრგვალებულია

ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ჯგუფმა თავისი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ გააგრძელებს საქმიანობას, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმო.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი ახალი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ არ არის შესული ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2024 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის ფასს-ის მიხედვით აღრიცხვის არსებულ სტანდარტებში შემდეგი ცვლილებები შევიდა:

- ▶ „ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად და გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური დათქმებით“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში;
- ▶ საიჯარო ვალდებულება უკუიჯარის პირობით გაყიდვის ოპერაციაში – ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში;
- ▶ განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან – ცვლილებები ბასს (IAS) 7-ში და ფასს (IFRS) 7-ში.

ამ ცვლილებებიდან არცერთს არ მოუხდენია გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ არ არის ჯერ ძალაში შესული, ჯგუფის მიერ ფასდება ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე მათი გავლენის დასადგენად. როგორც ზემოთ აღინიშნა, ეს მოიცავს სტანდარტებსა და ცვლილებებს, რომლებიც უკვე მოქმედებს ახალი სტანდარტის ან ცვლილების საფუძველზე, მაგრამ ადგილობრივი დანერგვა ჯერ კიდევ მიმდინარეობს ან ძალაში შესვლის თარიღად უფრო გვიანი თარიღი განისაზღვრა.

ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში – ფასს (IFRS) 9-ისა და ფასს (IFRS) 7-ის ცვლილება

2024 წლის 30 მაისს ბასსს-მა გამოუშვა ცვლილებები ფასს 9-სა და ფასს 7-ში, ცვლილებები ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციასა და შეფასებაში (შემდგომში „ცვლილებები“). ცვლილებები მოიცავს შემდეგს:

- ▶ განმარტებას, რომ ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა ხდება „საანგარიშსწორებო თარიღით“ და სააღრიცხვო პოლიტიკის არჩევის შესაძლებლობა (თუ გარკვეული პირობები დაკმაყოფილდება), რომ დაფარული ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა მოხდეს ელექტრონულ გადახდის სისტემაში საანგარიშსწორებო თარიღამდე;
- ▶ დამატებითი მითითებები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა შეფასდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის და მსგავსი მახასიათებლების მქონე ფინანსური აქტივებისთვის;
- ▶ განმარტებები იმისა, თუ რა წარმოადგენს „არარეგრესის მახასიათებლებს“ და რა თვისებები აქვს ხელშეკრულებით დაკავშირებულ ინსტრუმენტებს;
- ▶ განმარტებითი შენიშვნების დანერგვა პირობითი მახასიათებლების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის და დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები წილობრივი ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.

ცვლილებები ძალაშია 2026 წლის 1 იანვარს ან ის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დაშვებულია ვადაზე ადრე მიღება, მხოლოდ ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციისა და მასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ ცვლილებების ვადაზე ადრე მიღების უფლებით. ჯგუფი ამ ეტაპზე არ აპირებს ცვლილებების ვადაზე ადრე მიღებას. რაც შეეხება ელექტრონული გადახდის სისტემით დაფარული ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტასთან დაკავშირებული ცვლილებებს, ბანკი ამ ეტაპზე აფასებს ყველა არსებით ელექტრონული გადახდის სისტემას, რომლებიც გამოიყენება სხვადასხვა იურისდიქციებში, რომლებშიც ეწევა საქმიანობას, რათა შეაფასოს, ცვლილებები გამოიწვევს თუ არა ამჟამინდელი პრაქტიკის არსებით ცვლილებას და აკმაყოფილებს თუ არა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების უფლების პირობებს, რომ შეწყვიტოს ასეთი ფინანსური ვალდებულებების აღიარება საანგარიშსწორებო თარიღამდე. გარდა ამისა, ბანკი ამოწმებს ყველა თავის სხვა გადახდის სისტემას (კერძოდ, ჩეკებს, საკრედიტო ბარათებს, სადებეტო ბარათებს) რათა დარწმუნდეს, რომ შესაბამისი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა ხდება მაშინ, როდესაც უქმდება უფლებები ფულად ნაკადებზე და რომ შესაბამისი ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა ხდება საანგარიშსწორებო თარიღით.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული (გაგრძელება)

გარდა ამისა, ჯგუფი აფასებს ცვლილებების გავლენას თავის ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეიცავს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის მახასიათებლებს და სხვა მსგავს პირობით მახასიათებლებს, ასევე არარეგრესის უფლების მქონე დაფინანსებაზე და ხელშეკრულებით დაკავშირებულ ინსტრუმენტებზე. ჩატარებული თავდაპირველი შეფასების საფუძველზე არ არის მოსალოდნელი, რომ ამ მიმართულების ცვლილებებმა არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებებზე, თუმცა შეფასება ჯერ არ დასრულებულა.

ფასს (IFRS) 18 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები

2024 წლის აპრილში ბასსს-მა გამოუშვა ფასს 18 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და განმარტებითი შენიშვნები“, რომელიც ჩაანაცვლებს ბასს 1-ს „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“. ფასს 18-ს შემოაქვს ახალი მოთხოვნები მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ინფორმაციის, მათ შორის კონკრეტული ჯამებისა და ქვეჯამების წარდგენასთან დაკავშირებით. გარდა ამისა, საწარმოებს ევალებათ ყველა შემოსავლისა და ხარჯის კლასიფიცირება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხუთიდან რომელიმე კატეგორიაში: საოპერაციო, საინვესტიციო, საფინანსო, მოგების გადასახადები და შეწყვეტილი ოპერაციები. აქედან პირველი სამი კატეგორია ახალია.

იგი ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ ახლად განსაზღვრულ საქმიანობის შედეგების შეფასების საზომებს, რომლებიც წარმოადგენს შემოსავლისა და ხარჯების ქვეჯამებს და მოიცავს ფინანსური ინფორმაციის აგრეგირებისა და დეზაგრეგირების ახალ მოთხოვნებს, ძირითადი ფინანსური ანგარიშგებებისა და მათზე დართული შენიშვნების კონკრეტული „როლების“ შესაბამისად.

ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ შევიდა ვიწრო მიმართულების ცვლილებები, რომლებიც მოიცავს არაპირდაპირი მეთოდით წარმოდგენილ ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საწყისი წერტილის შეცვლას „მოგება-ზარალიდან“ „საოპერაციო მოგება ან ზარალზე“ და დივიდენდებიდან პროცენტში ფულადი ნაკადების გადატანასთან დაკავშირებული არჩევითობის გაუქმებას. ამასთან, რამდენიმე სხვა სტანდარტში შევიდა სხვა ცვლილებებით გამოწვეული ცვლილებები.

ფასს 18 და სხვა სტანდარტებში შესული ცვლილებები ძალაში შედის 2027 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, თუმცა ნებადართულია ვადაზე ადრე მიღება და ამის შესახებ ინფორმაცია უნდა გაცხადდეს. ფასს 18 იმოქმედებს რეტროსპექტიულად.

ბანკი ამჟამად ცდილობს განსაზღვროს ყველა გავლენა, რომელიც ამ ცვლილებებს ექნება ძირითად ფინანსურ ანგარიშგებებზე და ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ შენიშვნებზე.

კონსოლიდაციის საფუძველი

შვილობილი საწარმოები, ანუ საწარმოები, რომლებიც ჯგუფის მიერ კონტროლდება, კონსოლიდირებულია. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს ან აქვს უფლება მიიღოს, ცვლადი უკუგება ინვესტირებული საწარმოსგან და აქვს უნარი, გავლენა მოახდინოს უკუგებაზე ინვესტირებულ საწარმოზე ზემოქმედებით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს ემპირიულ მონაცემებს და მინიმალურად – არაემპირიულ მონაცემებს. სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემი არაემპირიულია.

ჯგუფი განსაზღვრავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

გარანტიები

გარანტია არის ხელშეკრულება, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. გარანტიები ექცევა ფასს 9-ის მოქმედების არეალში და ფაქტობრივად წარმოადგენს პირობითი სასესხო ვალდებულების ფორმას.

ვალდებულების შესრულების გარანტიის ანარიცხები ფასდება ფასს 9-ის შესაბამისად.

რესტრუქტურიზებული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ახდენს სესხების რესტრუქტურიზაციას ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს უზრუნველყოფის საგანი ან წამოიწყოს იძულებითი აღსრულების პროცედურები. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკებების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, სხვაობის აღიარება კი ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე ბუღალტრულად აღრიცხული არ არის. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება პირველ სტადიად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა მომხმარებელზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, სხვა ფაქტორებთან ერთად, ჯგუფი შემდეგსაც ითვალისწინებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაქტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს მოდიფიცირება ინსტრუმენტის მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდის (SPPI) კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

რესტრუქტურირებული სესხები (გაგრძელება)

თუ მოდიფიცირება არ განაპირობებს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მოდიფიცირება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხდარ ცვლილებას ჯგუფი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო ამონაგებში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

იმ მოდიფიცირების შემთხვევაში, რომელიც არ განაპირობებს აღიარებს შეწყვეტას, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ გაიზარდა საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად ან აქტივები ხომ არ უნდა კლასიფიცირდეს საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომლებსაც აქვს გაცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც ჯგუფის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და, შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი შედის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მუხლში.

გადასახადები

მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებითან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის საწყისი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგებაზე ან ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა ძალაში ყოფნა მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (რომლებიც ვრცელდება გაუნაწილებელ მოგებაზე) და საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომლებიც ძალაში შესულია ან ფაქტობრივად ძალაში შესულია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადები, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა

მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები

ჯგუფი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის ოფციონს). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადახდების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება ყოველგვარი დაგროვილი ცვეთა და დაგროვილი გაუფასურება.

ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, შემდეგი წლიური ცვეთის კოეფიციენტების გამოყენებით:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	2–3%
ავტო და საოფისე მოწყობილობები	10–20%
კომპიუტერული ტექნიკა და საოფისე აღჭურვილობა	10–33%
სხვა	5–20%

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი არ ფლობდა განუსაზღვრელი სასარგებლო მომსახურების ვადის მქონე არამატერიალურ აქტივებს.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ეკონომიკური მომსახურების 5-10 წლიან ვადაზე და მათი გაუფასურების შეფასება ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობის აღმოჩენისთანავე. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

დასაკუთრებული აქტივები

გარკვეულ დასაკუთრებულ უზრუნველყოფასთან მიმართებით, ჯგუფმა წინა მფლობელებს დასაკუთრების თარიღისთვის უფლება მისცა გამოესყიდათ აქტივები დასაკუთრებით დაფარული სასესხო თანხის ტოლფარდ ან მეტ ფასად. ეს უფლება, როგორც წესი, ძალაშია 6-დან 24 თვემდე ვადით დასაკუთრების თარიღიდან, და ამ ხნის განმავლობაში დაუშვებელია დასაკუთრებული უზრუნველყოფის გასხვისება მესამე მხარეებზე. გარკვეულ შემთხვევებში ქონების ყოფილი მესაკუთრეები იღებენ გამოსყიდვის უფლების გახანგრძლივების შეთავაზებას.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ექვემდებარებოდა გამოსყიდვის ხელშეკრულებას, იყო 9,837 ლარი (2023 წ.: 1,140 ლარი).

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

(ათას ლარში)

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსულობიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია ამონაგების სარწმუნოდ შეფასება. ამონაგების აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს სავალ ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, ფინანსური აქტივების (გარდა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივებისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდიანების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის ოფციონს) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხებს და დამატებით დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო ამონაგები თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკით უფასურდება, ჯგუფი გამოითვლის საპროცენტო ამონაგებს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდა და აღარ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, მაშინ ჯგუფი უბრუნდება საპროცენტო ამონაგების გამოთვლას ბრუტოს საფუძველზე.

შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა ტიპის მომსახურების სანაცვლოდ. საკომისიო საზღაური შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული საზღაური დაირიცხება იმავე პერიოდში. საზღაური მოიცავს საკომისიო შემოსავალს გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა დამატებით დანახარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

დროის გარკვეულ მომენტში მიღებული საკომისიო შემოსავალი

ანგარიშსწორების და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგებების დასრულებისთანავე. თითოეული საკასო და საანგარიშსწორებო ოპერაცია აღირიცხება, როგორც კონსოლიდირებული შესასრულებელი მოვალეობა.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მესამე მხარისთვის გარიგების პირობებზე მოლაპარაკებიდან ან მოლაპარაკებაში მონაწილეობიდან მიღებული გასამრჯელოს (მაგალითად, როდესაც ჯგუფის შესასრულებელ მოვალეობას წარმოადგენს აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის უზრუნველყოფა) აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგების დასრულებისთანავე. საზღაური და საზღაურის ის კომპონენტები, რომლებიც გარკვეულ შესასრულებელ ვალდებულებებს უკავშირდება, აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც ხელშეკრულება ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, საზღაურისა და საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ აღიარებული კუმულაციური ამონაგების თანხის მნიშვნელოვანი გაუქმება არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ გაირკვევა ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ქართულ ლარში („ლარი“), რაც ჯგუფის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის გადაყვანა ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისი თანმიმდევრობით, იყო 2.8068 ლარი და 2.6894 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებით და 2.9306 ლარი და 2.9753 ლარი 1 ევროსთან მიმართებით.

სადაზღვევო ხელშეკრულებები

აგრეგირების დონე

ჯგუფი განსაზღვრავს სადაზღვევო ხელშეკრულებების პორტფელს. სადაზღვევო ხელშეკრულებების პორტფელი განისაზღვრება, როგორც სადაზღვევო ხელშეკრულებები, რომლებიც ექვემდებარება მსგავს რისკებს და რომლებიც იმართება ერთად. პორტფელების შემდგომი დეზაგრეგირება ხდება მომგებიანობის საფუძველზე სადაზღვევო ხელშეკრულებების ჯგუფებად, რომლებიც საწყისი აღიარებისას არის: (ა) წაგებიანი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, (გ) მომგებიანი, შემდგომში წაგებიანად ქცევის მნიშვნელოვანი შესაძლებლობის გარეშე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და (გ) დანარჩენი ხელშეკრულებები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ფასს 17 კრძალავს ერთ წელზე მეტი ხნის დაშორებით გაფორმებული ხელშეკრულებების ერთ ჯგუფში გაერთიანებას. ამ მოთხოვნას, ზოგადად, ეწოდება წლიური კოჰორტის მოთხოვნა.

ხელშეკრულების ფარგლები

ხელშეკრულების ზღვრის ცნება გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, თუ რომელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინება ხდება სადაზღვევო ხელშეკრულების შეფასებისას. ფულადი ნაკადები, რომლებიც არ ექცევა სადაზღვევო ხელშეკრულების ზღვრებში, განეკუთვნება სამომავლო სადაზღვევო ხელშეკრულებებს. ჯგუფი, როგორც წესი, ხელშეკრულების ზღვრებს განსაზღვრავს იმისდა მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლია მთლიანობაში სადაზღვევო ხელშეკრულების გადაფასება.

მოსალოდნელი მომავალი ფულადი ნაკადები.

ფასს 17-ის მოქმედების არეალში მოქცეული ხელშეკრულებების თითოეული ჯგუფის შეფასებაში შედის ყველა მომავალი ფულადი ნაკადი, რომელიც ხელშეკრულებების თითოეული ჯგუფის ზღვრებში თავსდება. ამ მომავალი ფულადი ნაკადების შეფასება ეყრდნობა ალბათობით შეწონილ მოსალოდნელ სამომავლო ფულად ნაკადებს. ჯგუფის აფასებს, რომელი ფულადი ნაკადებია მოსალოდნელი და იმის ალბათობას, რომ ისინი წარმოიშობა შეფასებების თარიღისთვის. ამ მოლოდინების განსაზღვრისთვის ჯგუფი იყენებს ინფორმაციას წარსულში მომხდარი მოვლენების, ამჟამინდელი პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების შესახებ.

3. ყველა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვა (გაგრძელება)

სადაზღვევო ხელშეკრულებები (გაგრძელება)

პრემიების განაწილებაზე დაფუძნებული მიდგომა

ჯგუფი იყენებს პრემიების განაწილებაზე დაფუძნებული მიდგომას. დარჩენილი სადაზღვევო პერიოდის ვალდებულების შეფასებისას PAA დიდად ჰგავს ჯგუფის ბუღალტრული აღრიცხვის წინა წესს ფასს 4-ის მიხედვით. ჯგუფი არ იღებს მხედველობაში ფულის დროითი ღირებულების ეფექტს სადაზღვევო ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე დარჩენილი ვადის განმავლობაში, ვინაიდან, საწყისი აღიარებისას ჯგუფი აკეთებს დაშვებას, რომ მომსახურების გაწევასა და შესაბამისი პრემიის გადახდას შორის დრო 12 თვეზე ნაკლებია.

ერთ წელზე მეტი ვადის მქონე გარკვეული დაზღვევისა და გადაზღვევის ხელშეკრულებების შემთხვევაში, ჯგუფი არჩევს პრემიების განაწილებაზე დაფუძნებულ მიდგომას ხელშეკრულებების მიმოხილვის შემდეგ, ვინაიდან ჯგუფი არ მოელის, რომ დარჩენილი სადაზღვევო ვადის (12 თვის შემდეგ) ვალდებულება შეფასების ძირითადი მოდელისგან არსებითად განსხვავებული იქნება.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

განუსაზღვრელობის შეფასება

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების მისაღებად ჯგუფის ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში დაეყრდნო თავის განსჯას და პროგნოზებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გასაანგარიშებლად ჯგუფი იყენებს კომპლექსურ მოდელს, რომლებიც ეყრდნობა რამდენიმე დაშვებას ცვლადი მონაცემების არჩევასთან და მათ ურთიერთდამოკიდებულებასთან დაკავშირებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ჯგუფის მოდელი, რომელიც თითოეულ დონეს ანიჭებს დეფოლტის ალბათობას.
- ▶ ჯგუფის კრიტერიუმები იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზრდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ ურთიერთდამოკიდებულების დადგენა მსესხებლების ფინანსურ მაჩვენებლებსა და ისეთ მაკროეკონომიკურ ამოსავალ მონაცემებს შორის, როგორიცაა მშპ-ის ზრდის ტემპი, სავალუტო კურსები და ინფლაციის ტემპი, და დეფოლტის ალბათობებზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში ზარალზე მათი გავლენის განსაზღვრა;
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების არჩევა და მათი ალბათობების შეწონა, მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოყენების მიზნით;
- ▶ უზრუნველყოფის საგნების ღირებულების შეფასება, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნებიდან ფულადი ნაკადების მიღების დროის შეფასება.

ჯგუფი გამოითვლის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების, მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, სხვა ფინანსური აქტივების, გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზების და გაცემული გარანტიების გაუფასურების ზარალს, რაც წარმოდგენილია მე-5, მე-6, მე-7, მე-8 და მე-12 შენიშვნებში, შესაბამისი თანმიმდევრობით.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ან გაცხადებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ, თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

დასაკუთრებული აქტივების შეფასება

დასაკუთრებული აქტივების რეგულარული შეფასება ხორციელდება დამოუკიდებელმა საშემფასებლო კომპანიის მიერ, რომელსაც აქვს აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული სერტიფიცირება და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის აქტივების შეფასების გამოცდილება. აქტივების უმეტესობის ღირებულება შეფასებულია საბაზრო მიდგომის გამოყენებით. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	2024	2023
ნაღდი ფული	34,764	29,068
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	5,861	5,248
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	351,864	512,048
90 დღემდე ვადიანი ანაზრები საკრედიტო დაწესებულებებში	46,000	153,971
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(21)	(9)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	438,468	700,326

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული, აშშ დოლარში, ევრო, ლარსა და სხვა ვალუტაში გამოხატული, მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანაზრების 72.17%-ს, 26.1%-ს, 0.06%-სა და 1.67%-ს, შესაბამისად (2023 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი 66%, ლარი 33% და ევრო 1%).

ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2024	2023
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	349,365	278,574
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	3,656	92,868
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(73)	(60)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	352,948	371,382

2024 წელს საკრედიტო დაწესებულებებს ევალუბრებადთ საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო პროცენტური დეპოზიტის გახსნა მომხმარებლებისგან და არარეზიდენტი ფინანსური დაწესებულებებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-ისა და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 25%-ის ოდენობით (2023 წ.: 5% და 20%, შესაბამისად).

(ათას ლარში)

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში (სებ-ში სავალდებულო რეზერვების გარდა) ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	საერთო საბალანსო ღირებულება
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	92,868
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	2,712,000
გადახდილი აქტივები	(2,802,326)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	1,114
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,656

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	საერთო საბალანსო ღირებულება
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	3,709
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	2,470,500
გადახდილი აქტივები	(2,382,257)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	916
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	92,868

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და მიკუთვნებულია პირველ სტადიას.

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	2024	2023
კორპორაციული სესხები	1,090,955	848,480
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები	36,721	34,338
მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1,127,676	882,818
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(59,517)	(48,915)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	1,068,159	833,903

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გაცემული კორპორაციული კრედიტების საერთო საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მთლიანი	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	671,722	26,035	149,284	1,439	848,480
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	756,910	–	–	–	756,910
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(508,496)	(2,647)	(23,886)	(211)	(535,240)
ხელახალი სეგმენტაცია	1,764	–	54	–	1,818
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(126,450)	126,450	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(4,104)	(12,385)	16,489	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,997	–	1,997
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	(2,128)	(24)	(517)	–	(2,669)
ამოღებული თანხები	–	–	148	–	148
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(4,125)	–	(4,125)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	17,967	3,496	2,124	49	23,636
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	807,185	140,925	141,568	1,277	1,090,955
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი					
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,483	941	42,614	7	48,045
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	4,927	–	–	–	4,927
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(2,684)	(105)	(6,331)	(1)	(9,121)
ხელახალი სეგმენტაცია	25	–	29	–	54
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1,578)	1,578	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(19)	(174)	193	–	–
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია, ჩამოწერების გარდა	–	–	–	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	–	5,046	1,987	–	7,033
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,997	–	1,997
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	(5)	2	(7)	–	(10)
ამოღებული თანხები	–	–	148	–	148
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(4,125)	–	(4,125)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(872)	4,663	6,111	–	9,902
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,277	11,951	42,616	6	58,850

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

<i>ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები</i>				
<i>ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	30,112	1,780	2,446	34,338
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	12,611	–	–	12,611
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(7,027)	(252)	(316)	(7,595)
ხელახალი სეგმენტაცია	(1,764)	–	(54)	(1,818)
გადატანები პირველ სტადიაზე	14	–	(14)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(48)	48	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(4)	4	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	15	15
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	(3)	–	–	(3)
ამოღებული თანხები	–	–	31	31
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(128)	(128)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(708)	62	(84)	(730)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	33,187	1,634	1,900	36,721

<i>ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული</i>				
<i>ღირებულებით აღრიცხული სესხები, მოსალოდნელი</i>				
<i>საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	341	19	510	870
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	103	–	–	103
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(48)	(2)	(50)	(100)
ხელახალი სეგმენტაცია	(25)	–	(29)	(54)
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(6)	6	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	–	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის				
გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს				
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	–	18	1	19
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	15	15
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები,				
რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	–	–	–	–
ამოღებული თანხები	–	–	31	31
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(128)	(128)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(106)	3	14	(89)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	259	44	364	667

პერიოდის განმავლობაში ჩამოწერილი იმ სესხების სახელშეკრულებო თანხა, რომლებიც 2024 წლის ბოლოსთვის ჯერ კიდევ ექვემდებარებიან აღსრულების ღონისძიებებს, დაახლოებით 2,213 ლარია (2023 წლის ბოლოსთვის: დაახლოებით 31,158 ლარი). ეს სესხები რჩება აქტიური სამართლებრივი ან ამოღების პროცედურების ქვეშ და კომპანია აგრძელებს მათი ამოღების მცდელობას.

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გაცემული კორპორაციული კრედიტების საერთო საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მთლიანი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	560,805	41,210	164,322	27,890	794,227
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	336,404	–	–	–	336,404
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(228,813)	(26,288)	(15,674)	(11,995)	(282,770)
გადატანები პირველ სტადიაზე	32,243	(31,923)	(320)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(42,004)	46,693	(4,689)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(7,223)	(4,283)	11,506	–	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,886	–	1,886
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები სახელმწიფო ფულად ნაკადებში, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	323	121	34	–	478
ამოღებული თანხები	–	–	2,526	–	2,526
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(7,557)	(14,443)	(22,000)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	19,987	505	(2,750)	(13)	17,729
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	671,722	26,035	149,284	1,439	848,480
<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორაციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი					
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7,684	1,238	44,071	16,032	69,025
ახალი წარმოშობილი ან შეძენილი					
აქტივები	2,968	–	–	–	2,968
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(1,310)	(161)	(5,349)	(1,577)	(8,397)
გადატანები პირველ სტადიაზე	854	(831)	(23)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(251)	251	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(1,058)	(11)	1,069	–	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(644)	388	4,987	–	4,731
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	1,886	–	1,886
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	2	4	10	–	16
ამოღებული თანხები	–	–	2,526	–	2,526
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(7,557)	(14,443)	(22,000)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(3,762)	63	994	(5)	(2,710)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,483	941	42,614	7	48,045

(ათას ლარში)

7. მომხმარებელზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები				
<i>ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	16,940	1,581	3,010	21,531
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	25,137	–	–	25,137
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(11,661)	(218)	(485)	(12,364)
გადატანები პირველ სტადიაზე	86	(31)	(55)	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(526)	526	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(83)	83	–
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	29	29
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები				
სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებში, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	–	13	3	16
ამოღებული თანხები	–	–	31	31
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(378)	(378)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	136	(8)	208	336
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	30,112	1,780	2,446	34,338

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი				
<i>საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ელი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის				
1 იანვრის მდგომარეობით	60	38	624	722
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	732	–	–	732
დაფარული ან ჩამოწერილი აქტივები	(120)	(6)	(135)	(261)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3	(3)	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(5)	5	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	(1)	1	–
პერიოდის განმავლობაში სტადიებს შორის კრედიტის ოდენობის გადატანების გავლენა პერიოდის ბოლოს				
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(3)	1	–	(2)
დისკონტის ამორტიზაცია	–	–	29	29
მოდIFIკაციებით გამოწვეული ცვლილებები,				
რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას	–	–	1	1
ამოღებული თანხები	–	–	31	31
ჩამოწერილი თანხები	–	–	(378)	(378)
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	(326)	(15)	337	(4)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	341	19	510	870

მოდIFIკირებული და რესტრუქტურირებული სესხები

ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც მოლაპარაკების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებულად.

თუ მოდიფიცირება არ განაპირობებს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, მოდიფიცირება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. ჯგუფი საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე აღრიცხავს მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

(ათას ლარში)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**მოდიფიცირებული და რესტრუქტურირებული სესხები (გაგრძელება)**

ქვედა ცხრილში მოცემულია მე-2 და მე-3 სტადიის აქტივები, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა, ბანკის მიერ მოდიფიცირებით განპირობებული შესაბამისი შემოსულობით/(ზარალით).

	2024	2023
პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული სესხები		
ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიცირებამდე	53,657	14,106
მოდიფიცირებით განპირობებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)	(541)	170
საწყისი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული სესხები		
31 დეკემბრისთვის იმ სესხების საერთო საბალანსო ღირებულება, რომლებზეც შესაძლო ზარალის რეზერვი 12-თვიანი შეფასებით შეიცვალა პერიოდის განმავლობაში	–	9,164
შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	41

უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია კონტრაქტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემოუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები. მიღებული უზრუნველყოფის ტიპები, როგორც წესი, არის უძრავი ქონების იპოთეკა, ასევე ნაღდი ფული და თავდებობები, წარმოდგენილი მსესხებლებისა და მესამე მხარეების მიერ.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის ანალიზი უზრუნველყოფის ტიპების მიხედვით. თუ სესხები სხვადასხვა ტიპის გირაოთია უზრუნველყოფილი, ამ განაწილების მიზნებისთვის სესხის უზრუნველყოფის ტიპად მიიჩნევა ყველაზე მნიშვნელოვანი გირაო:

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
უზრუნველყოფის ტიპი			
უძრავი ქონების დაგირავებით უზრუნველყოფილი სესხები	836,155	(29,730)	806,425
ნაღდი ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	99,677	(2)	99,675
აღჭურვილობით უზრუნველყოფილი სესხები	81,154	(10,308)	70,846
მარაგებით უზრუნველყოფილი სესხები	27,081	(1,129)	25,952
სხვა უზრუნველყოფა	20,058	(154)	19,904
არაუზრუნველყოფილი სესხები	63,551	(18,194)	45,357
სულ	1,127,676	(59,517)	1,068,159

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	წმინდა საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
უზრუნველყოფის ტიპი			
უძრავი ქონების დაგირავებით უზრუნველყოფილი სესხები	644,191	(27,479)	616,712
ნაღდი ფულით უზრუნველყოფილი სესხები	69,138	(28)	69,110
აღჭურვილობით უზრუნველყოფილი სესხები	60,885	(6,352)	54,533
მარაგებით უზრუნველყოფილი სესხები	49,267	(1,321)	47,946
სხვა უზრუნველყოფა	849	(581)	268
არაუზრუნველყოფილი სესხები	58,488	(13,154)	45,334
სულ	882,818	(48,915)	833,903

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგანი და კრედიტის საგარანტიო სხვა საშუალებები (გაგრძელება)

ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის მიხედვით, ყველა მე-3 სტადიის სესხს აქვს დეფოლტის 100%-იანი ალბათობა, ამრიგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა მხოლოდ უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებას ეყრდნობა. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული სესხებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დამოკიდებულია მსესხებლის ფინანსურ მდგომარეობაზე, ვადაგადაცდილებულ დღეებზე და უზრუნველყოფის საგანზე. უზრუნველყოფის საგნის გარეშე, მთელი მე-3 სტადია გაუფასურებული იქნება 100%-ით, ხოლო შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული სესხები გაუფასურებული იქნება 69.99%-ით, რაც ნიშნავს 101,313 ლარით მეტ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 109,604 ლარი).

ხელმძღვანელობის შეფასებით, უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება სესხების გაცემის დროს, სულ მცირე, უტოლდება შესაბამისი უზრუნველყოფილი სესხების საბალანსო ღირებულებებს.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის მსესხებლების 10 უმსხვილესი ჯგუფის კონცენტრაცია მთლიან სასესხო დავალიანებაში 530,908 ლარს შეადგენდა, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 47.17%-ია (2023 წლის 31 დეკემბერი: 480,674 ლარი, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 54.56%-ს შეადგენდა). ამ სესხებისთვის შექმნილია 29,170 ლარის რეზერვი (2023 წლის 31 დეკემბერი: 33,140 ლარის რეზერვი).

საქართველოში გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით:

	2024	2023
წარმოება	310,231	253,614
მშენებლობა	189,544	143,292
ვაჭრობა და მომსახურება	160,704	146,547
უძრავი ქონების მართვა	116,785	84,538
ელექტროენერგიასთან/ნავთობთან დაკავშირებული	59,945	17,108
კავშირგაბმულობა	54,135	49,737
ჯანმრთელობის დაზღვევა	51,749	31,281
სასტუმროების, რესტორნებისა და კაფეების სექტორი (HORECA)	41,475	40,343
სოფლის მეურნეობა	40,620	39,193
ფიზიკური პირები	36,721	34,338
ფინანსური ინსტიტუტები	20,057	2,845
სხვა	45,710	39,982
სულ	1,127,676	882,818

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები		
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	21,943	21,951
კორპორაციების საგალო ფასიანი ქაღალდები	39,244	34,149
	61,187	56,100
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(539)	(450)
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები	60,648	55,650

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წილობრივი ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.	წილობრივი მონაწილეობა %	2024	2023
ინვესტიცია სს „გაერთიანებულ კლირინგ ცენტრში“	6.25%	54	54
ინვესტიცია სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალურ დეპოზიტარში“	0.27%	3	3
ინვესტიცია სს „გაერთიანებულ საფინანსო კორპორაციაში“	0.47%	111	111
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წილობრივი ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით.		168	168
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		2024	2023
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები		7,101	7,079
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		7,101	7,079

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახაზინო თამასუქების გაუფასურების რეზერვი იყო (7) ლარი (2023 წ.: (18) ლარი).

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდების საერთო საბალანსო ღირებულებაში და მასთან დაკავშირებულ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	კორპორაციების სავალო ფასიანი ქაღალდები	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	21,951	34,149	56,100
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	–	–	5,000	5,000
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	–	(8)	95	87
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		21,943	39,244	61,187
	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები	კორპორაციების სავალო ფასიანი ქაღალდები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	74	394	468
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	–	–	100	100
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	–	(13)	(9)	(22)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		61	485	546

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო თამასუქები	კორპორაციების სავალო ფასიანი ქაღალდები	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	21,943	8,073	30,016
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	–	–	26 000	26,000
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	–	8	76	84
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	21,951	34,149	56,100
	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო თამასუქები	საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო თამასუქები	კორპორაციების სავალო ფასიანი ქაღალდები	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	–	58	37	95
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	–	–	229	229
სავალუტო კურსის და სხვა ცვლილების დინამიკა	–	16	128	144
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	74	394	468

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი, რომელიც ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული, 1-ელ სტადიას მიეკუთვნება.

2024 წლის განმავლობაში იმ სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულებაში შესული ცვლილებები, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, მოიცავს სამართლიანი ღირებულების ზრდას 10 ლარის ოდენობით, ხოლო 2023 წლის განმავლობაში სავალო ფასიანი ქაღალდების საბალანსო ღირებულებაში შესული ცვლილებები, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, მოიცავს სამართლიანი ღირებულების 12 ლარით ზრდას.

(ათას ლარში)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

	შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერ- ული ტექნიკა და ადჭურვილობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება და სხვა	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2023 წ.	9,905	6,262	9,749	1,836	724	28,476
შემოსვლები	–	126	1,502	120	718	2,466
შიდა გადაცემა	–	451	13	9	(473)	–
გასვლები და ჩამოწერები	–	(904)	(457)	(75)	(8)	(1,444)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	9,905	5,935	10,807	1,890	961	29,498
შემოსვლები	–	90	347	26	1,699	2,162
რეკლამაციები	–	69	(69)	–	–	–
შიდა გადაცემა	–	622	17	1,216	(1,855)	–
გასვლები და ჩამოწერები	(234)	(306)	(794)	–	(65)	(1,399)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	9,671	6,410	10,308	3,132	740	30,261
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2023 წ.	2,702	4,951	7,139	967	–	15,759
ცვეთის ხარჯი	251	315	536	163	–	1,265
გასვლები და ჩამოწერები	–	(904)	(457)	(53)	–	(1,414)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2,953	4,362	7,218	1,077	–	15,610
ცვეთის ხარჯი	252	350	860	164	–	1,626
შიდა გადაცემა	–	69	(69)	–	–	–
გასვლები და ჩამოწერები	–	(306)	(794)	–	–	(1,100)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	3,205	4,475	7,215	1,241	–	16,136
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება						
1 იანვარი, 2023 წ.	7,203	1,311	2,610	869	724	12,717
31 დეკემბერი, 2023 წ.	6,952	1,573	3,589	813	961	13,888
31 დეკემბერი, 2024 წ.	6,466	1,935	3,093	1,891	740	14,125

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანად გაცვეთილი მუხლები გაუტოლდა 8,411 ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: 8,733 ლარი).

10. იჯარა

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების და საიჯარო ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა ასე გამოიყურება:

	აქტივის გამოყენების უფლება – შენობები	საიჯარო ვალდებულებები
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	7,160	7,167
შემოსვლები	2,812	2,812
ცვეთის ხარჯი	(1,743)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	634
გადახდები	–	(2,125)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,229	8,488

(ათას ლარში)

10. იჯარა (გაგრძელება)

	აქტივის გამოყენების უფლება – შენობები	საიჯარო ვალდებულებები
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,518	1,801
შემოსვლები	7,190	7,190
ცვეთის ხარჯი	(1,548)	–
საპროცენტო ხარჯი	–	101
გადახდები	–	(1,925)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	7,160	7,167

ჯგუფმა აღიარა 240 ლარის ხარჯი თავისი მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე საოპერაციო იჯარებიდან 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის (2023 წ.: 206 ლარი). საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში მთლიანი საიჯარო გადახდები 2,365 ლარი იყო (2023 წ.: 2,131 ლარი).

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

	ლიცენზიები	კომპიუტერული პროგრამები	სულ
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2023 წ.	6,635	2,947	9,582
შემოსვლები	715	4,121	4,836
გასვლები და ჩამოწერები	(365)	(340)	(705)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	6,985	6,728	13,713
შემოსვლები	913	2,149	3,062
გასვლები და ჩამოწერები	(33)	(115)	(148)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	7,865	8,762	16,627
დაგროვილი ამორტიზაცია			
1 იანვარი, 2023 წ.	2,185	1,950	4,135
ამორტიზაციის ხარჯი	1,117	154	1,271
გასვლები და ჩამოწერები	(365)	(340)	(705)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2,937	1,764	4,701
ამორტიზაციის ხარჯი	1,320	348	1,668
გასვლები და ჩამოწერები	(33)	(115)	(148)
31 დეკემბერი, 2024 წ.	4,224	1,997	6,221
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
1 იანვარი, 2023 წ.	4,450	997	5,447
31 დეკემბერი, 2023 წ.	4,048	4,964	9,012
31 დეკემბერი, 2024 წ.	3,641	6,765	10,406

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სხვა არაფინანსური აქტივები		
დასაკუთრებული აქტივები	46,623	91,004
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	721	625
გადახდილი ავანსები	660	1,111
მარაგები	84	85
სხვა	324	262
	48,412	93,087
სხვა ფინანსური აქტივები		
მოთხოვნები	732	1,245
გარანტიასთან დაკავშირებით ანაზღაურებული მოთხოვნები	–	–
სხვა მოთხოვნები	13	20
გამოკლებული: სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(148)	(273)
	597	992
მთლიანი სხვა აქტივები	49,009	94,079

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მესამე სტადიის სხვა ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში შესული ცვლილებების ანალიზი ასე გამოიყურება:

	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	40	–	735	775
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დანარიცხი	7	–	1,137	1,144
გადახდები	(45)	–	(675)	(720)
ჩამოწერები	–	–	(926)	(926)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	–	271	273
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დანარიცხი	5	13	102	120
გადახდები	(6)	(13)	(186)	(205)
ჩამოწერები	–	–	(40)	(40)
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1	–	147	148

დასაკუთრებული აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილებების ანალიზი 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

	2024	2023
საბალანსო ღირებულება წლის დასაწყისში	91,004	91,640
დასაკუთრებული	10,172	20,637
გაყიდული აქტივები	(55,924)	(32,559)
შემოსულობა აქტივის ამოღებიდან (20-ე შენიშვნა)	–	9,074
გაუმჯობესებები	–	2,222
გაუფასურების გაუქმება/(გაუფასურება)	1,371	(10)
საბალანსო ღირებულება წლის ბოლოსთვის	46,623	91,004

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

დასაკუთრებული აქტივები 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს მიწას და შენობა-ნაგებობებს 44,068 ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 88,938 ლარი) და მოძრავ ქონებას 2,556 ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 2,066 ლარი), რომლებიც ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით. შემოსულობა დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვიდან 2024 წლის განმავლობაში 11,612 ლარს გაუტოლდა (2023 წ.: 1,826 ლარი) (მე-20 შენიშვნა).

2024 წლის განმავლობაში დასაკუთრებული აქტივების ღირებულებასთან დაკავშირებით უკუგატარება მოხდა წინა წლებიდან ზარალების აღიარების გამო.

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
სავაჭრო ვალდებულებები	5,476	10,955
	5,476	10,955
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები		
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	770	3,345
სხვა	772	1,525
	1,542	4,870
მთლიანი სხვა ვალდებულებები	7,018	15,825

13. ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე

ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე მოიცავს:

	2024	2023
მიმდინარე და მოთხოვნამდე ანგარიშები	635,146	688,133
ვადააღი ანაზრები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	825,716	874,328
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,460,862	1,562,461

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ მოიცავდა ათი უმსხვილესი მომხმარებლის წაშთებს 733,239 ლარის ოდენობით, რაც მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშების 50%-ს შეადგენდა (2023 წლის 31 დეკემბერი: 847,015 ლარი, რაც მომხმარებელთა მთლიანი ანგარიშების 54%-ს შეადგენდა).

მომხმარებელთა ანგარიშების ანალიზი ეკონომიკის სექტორების მიხედვით:

	2024	2023
ფიზიკური პირები	729,612	675,165
ვაჭრობა და მომსახურება	543,980	674,802
სახელმწიფო მომსახურება	46,850	49,157
მშენებლობა	28,341	59,305
წარმოება	16,199	4,147
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	2,223	2,348
სოფლის მეურნეობა	2,640	271
სხვა	91,017	97,266
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე	1,460,862	1,562,461

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაზრები მოიცავდა ვაჭრობასა და მომსახურებაზე და ინდივიდუალურ სექტორებზე კლასიფიცირებულ წაშთებს 192,583 ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 184,822 ლარი), რომლებიც გაიყინა 2015 წლის 11 სექტემბრის სასამართლო გადაწყვეტილებით.

14. სუბორდინირებული ვალი

ყველა სუბორდინირებული სესხი მიღებულია დაკავშირებული მხარეებისგან და შედგება შემდეგისგან:

კრედიტის გამცემი	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	თავდაპირველი სახელ-შეკრულებო ღირებულება პირველად ვალუტაში	საბალანსო ღირებულება 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფინსერვისი XXI	31-მარტ.-11	31-მარტ.-28	5.50%	აშშ დოლარი	5,000	14,034
ფინსერვისი XXI	9-ოქტ.-20	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	10,000	12,142
ფინსერვისი XXI	19-აპრ.-21	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	10,000	20,149
ქართუ ჯგუფი	24-ივნ.-19	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	7,000	19,665
ინტერკონსალტინგი პლუსი	17-ოქტ.-05	17-ოქტ.-27	5.50%	აშშ დოლარი	7,000	19,648
						85,638

კრედიტის გამცემი	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	თავდაპირველი სახელ-შეკრულებო ღირებულება პირველად ვალუტაში	საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
ფინსერვისი XXI	31-მარტ.-11	31-მარტ.-28	5.50%	აშშ დოლარი	5,000	13,447
ფინსერვისი XXI	9-ოქტ.-20	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	10,000	10,967
ფინსერვისი XXI	19-აპრ.-21	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	10,000	18,975
ქართუ ჯგუფი	24-ივნ.-19	უვადო	5.50%	აშშ დოლარი	7,000	18,843
ინტერკონსალტინგი პლუსი	17-ოქტ.-05	17-ოქტ.-27	5.50%	აშშ დოლარი	7,000	18,826
						81,058

ჯგუფის გაკოტრების ან ლიკვიდირების შემთხვევაში, ამ ვალების დაბრუნება სუბორდინირებულია სხვა კრედიტორების წინაშე ჯგუფის ვალდებულებების დაფარვის მიმართ.

ყველა სუბორდინირებული სესხი კონვერტირებადია ჩვეულებრივ აქციებად. თუ ჩვეულებრივი აქციებისგან შემდგარი პირველადი კაპიტალის (ძირითადი პირველადი კაპიტალი) კოეფიციენტი სავალდებულო დონეს ჩამოსცდება, რაც წარმოადგენს ძირითადი პირველადი კაპიტალისთვის მარეგულირებლის მოთხოვნილ დონესა და ძირითადი პირველადი კაპიტალის 5.125%-ს შორის უდიდესს, სუბორდინირებული ვალი გარდაიქმნება (კონვერტირდება) ჩვეულებრივ აქციებად. გრძელვადიანი სუბორდინირებული ვალის შემთხვევაში, ჯგუფი ფლობს ოფციონს, რომ ვალდებულებები გარდაქმნას ჩვეულებრივ აქციებად მათი ნომინალური ღირებულებით. თუმცა ჯგუფი ასევე იტოვებს უფლებას, რომ სრულად დაფაროს სუბორდინირებული ვალი ნაცვლად იმისა, რომ არჩიოს მისი ჩვეულებრივ აქციებად გარდაქმნა.

ქვემოთ, ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის სუბორდინირებულ სესხებში ფინანსური საქმიანობის შედეგად ასახული ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობის შედეგად წარმოდგარი ვალდებულებები ის ვალდებულებებია, რომლებისთვისაც ფულადი ნაკადები იყო ან მომავალი ფულადი ნაკადები იქნება კლასიფიცირებული ჯგუფის კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში, როგორც ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები.

	1 იანვარი, 2024 წ.	2024 წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	2024 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა 2024 წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2024 წ.
სუბორდინირებული ვალი	81,058	5,852	(5,851)	4,579	85,638

14. სუბორდინირებული ვალი (გაგრძელება)

ქვემოთ, ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის სუბორდინირებულ სესხებში ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ცვლილებები 2023 წლის განმავლობაში:

	1 იანვარი, 2023 წ.	2023 წლის განმავლობაში დარიცხული პროცენტი	2023 წლის განმავლობაში გადახდილი პროცენტი	საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა 2023 წლის განმავლობაში	31 დეკემბერი, 2023 წ.
სუბორდინირებული ვალი	81,550	5,637	(5,637)	(492)	81,058

სუბორდინირებული სესხის ძირითადი თანხა, რომელიც აკმაყოფილებდა მეორად კაპიტალში ჩართვის პირობას ბაზელ III-ის მოთხოვნების მიხედვით, შეადგენდა 16,279 ლარს ფასს 9-ის შესაბამისად (2023 წლის 31 დეკემბერი: 22,053 ლარი). სუბორდინირებული სესხის ძირითადი თანხა, რომელიც აკმაყოფილებდა დამატებით პირველად კაპიტალში ჩართვის პირობას ბაზელ III-ის მოთხოვნების მიხედვით, შეადგენდა 51,938 ლარს ფასს 9-ის შესაბამისად (2023 წლის 31 დეკემბერი: 48,768 ლარი).

15. გადასახადები

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგების გადასახადის ხარჯი:

	2024	2023
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	8,326	18,043
გადავადებული საგადასახადო ხარჯი/(სარგებელი)	291	(7,152)
მოგების გადასახადის ხარჯი	8,617	10,891

2024 წელს ბანკის მოგება იზერება 20%-იანი საგადასახადო განაკვეთით (2023 წ.: 20%). მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. ქვემოთ კანონმდებლობით დადგენილი განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის ხარჯი შეჯერებულია გადასახადის რეალურ ოდენობასთან:

	2024	2023
მოგება დაზღვევამდე	44,969	46,557
კანონმდებლობით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	20%	20%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი კანონმდებლობით დადგენილი გადასახადის განაკვეთით	8,994	9,311
გადასახადით დაუზღვრავი მოგება	(1,181)	(527)
გამოუქციათავი ხარჯები	804	921
საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილების ეფექტი	–	1,186
სხვა	–	–
მოგების გადასახადის ხარჯი	8,617	10,891

15. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები და აქტივები 2024 წლის 31 დეკემბრისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი ცვლილების დინამიკა შესაბამის პერიოდში ასეთია.

	31 დეკემბერი, 2022 წ.	მოგებაში ან ზარალში ასახვით	31 დეკემბერი, 2023 წ.	მოგებაში ან ზარალში ასახვით	31 დეკემბერი, 2024 წ.
დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი					
საიჯარო ვალდებულებები	320	997	1,317	282	1,599
ანარიცხები	-	-	-	-	-
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	(9,098)	9,098	-	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	91	(99)	(8)	55	47
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(21)	-	(21)	-	(21)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	(27)	-	(27)	-	(27)
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	540	(656)	(116)	116	-
სხვა ვალდებულებები	(583)	440	(143)	143	-
არამატერიალური აქტივები	(24)	(144)	(168)	(100)	(268)
სხვა აქტივები	1,215	(1,680)	(465)	427	(38)
მირითადი საშუალებები	(1,428)	238	(1,190)	(977)	(2,167)
აქტივის გამოყენების უფლება	(274)	(1,042)	(1,316)	(237)	(1,554)
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	(9,289)	7,152	(2,137)	(291)	(2,429)

ჯგუფი არ აღიარებს გადავადებულ საგადასახადო ვალდებულებას იმ დროებით სხვაობებთან მიმართებით, რომლებიც უკავშირდება შვილობილ საწარმოებში ინვესტიციებს, ვინაიდან ჯგუფი არ მოელის ამ სხვაობების გაუქმებას განკვეთად მომავალში. აგრეირებული დასაბეგრი დროებითი სხვაობები, რომლებიც უკავშირდება შვილობილ საწარმოებში ინვესტიციებს, რომელთა მიმართებაშიც არ აღიარებულა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, შეადგენს 5,070 ლარს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წ.: 4,434 ლარი).

16. საკუთარი კაპიტალი

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული, გამოშვებული და მთლიანად განაღდებული კაპიტალი 114,430 ლარს შეადგენდა, რომელიც შედგებოდა 1 ლარის ნომინალური ღირებულების 114,430,000 ჩვეულებრივი აქციისგან. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

2024 წელსა და 2023 წელს ჯგუფს არ გამოუცხადებია და არ გადაუხდია დივიდენდები.

2024 წლის 31 დეკემბრისთვის ჯგუფის გაუნაწილებელ მოგებაში და სხვა რეზერვებში შედის 53 ლარის სამართლიანი ღირებულების ცვლილება საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში (2023 წლის 31 დეკემბერი: 43 ლარი).

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოადგენს მშობელი საწარმოსგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების საწყისი აღიარებისას, და არაარსებითად მიჩნეული მოდიფიკაციის შედეგად, მათ სამართლიან ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობას. ჯგუფს გადააქვს დამატებითი შეტანილი კაპიტალის ის ნაწილი, რომელიც დაკავშირებულია ჩახურულ სუბორდინირებულ ვალებთან, გაუნაწილებელ მოგებაზე.

2024 წლის განმავლობაში ბანკმა თავისი დამატებითი შეტანილი კაპიტალის ნაწილი, 1,918 ლარის ოდენობით, გადაიტანა გაუნაწილებელ მოგებაში, წინა წლებში შესაბამისი სუბორდინირებული ვალის გადახდის შემდეგ.

17. პირობითი ვალდებულებები

2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის პირობითი ვალდებულებები ასე გამოიყურება:

	2024	2023
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები		
გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზები	42,350	25,026
გაცემული გარანტიები	157,000	139,253
	199,350	164,279
გამოკლებული: საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(620)	(265)
პირობითი ვალდებულებები	198,730	164,014

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

სესხების გაცემის ვალდებულება	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2024 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	193	(1)	4	196
ახალი დავალიანება	4,553	70	–	4,623
გადახდილი თანხები	(4,417)	(40)	(1)	(4,458)
სავალუტო კურსის კორექტირებები	61	–	(1)	60
2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	390	29	2	421

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

სესხების გაცემის ვალდებულება	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი				
2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	113	2	10	125
ახალი დავალიანება	548	3	1	552
გადახდილი თანხები	(439)	(5)	(18)	(462)
სავალუტო კურსის კორექტირებები	(29)	(1)	11	(19)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	193	(1)	4	196

(ათას ლარში)

18. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი/(გაუქმება) ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ასახულია მოგებაში ან ზარალში 2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

		შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული				
	შენიშვნები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	6	12	–	–	–	12
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	13	–	–	–	13
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8	1,315	9,625	1,725	(1)	12,664
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	9	89	–	–	–	89
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	(11)	–	–	–	(11)
საკრედიტო ზარალის ხარჯი/(გაუქმება) პროცენტიან აქტივებზე		1,418	9,625	1,725	(1)	12,767
სხვა ფინანსური აქტივები	13	–	–	–	(85)	(85)
გარანტიები	18	134	–	(4)	–	130
სესხების გაცემის ვალდებულება	18	197	30	(2)	–	225
სხვა გაუფასურების და ანარიცხების ხარჯი/(გაუქმება), დასაკუთრებული აქტივების გარდა		331	30	(6)	(85)	270
დასაკუთრებული აქტივების გაუფასურება	13					(1,371)
სხვა გაუფასურება და ანარიცხები						(1,101)

(ათას ლარში)

18. საკრედიტო ზარალის ხარჯი და სხვა გაუფასურება და ანარიცხები (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელიც ასახულია 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში:

	შენიშვნები	1-ელი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	შეძენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	6	(16)	–	–	–	(16)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	8	–	–	–	8
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	8	(2,915)	(318)	1,889	(1,582)	(2,926)
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	9	355	–	–	–	355
სავალო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	18	–	–	–	18
საკრედიტო ზარალის ხარჯი/(გაუქმება) პროცენტთან აქტივებზე		(2,550)	(318)	1,889	(1,582)	(2,561)
სხვა ფინანსური აქტივები	13	–	–	–	424	424
გარანტიები	19	(6)	(1)	–	–	(7)
სესხების გაცემის ვალდებულება	19	79	(2)	(6)	–	71
სხვა გაუფასურების და ანარიცხების ხარჯი/(გაუქმება), დასაკუთრებული აქტივების გარდა		73	(3)	(6)	424	488
დასაკუთრებული აქტივების გაუფასურება	13					10
სხვა გაუფასურება და ანარიცხები						498

19. შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან შემოსავალი და ხარჯი მოიცავს შემდეგს:

	2024	2023
გაცემული გარანტიები და აკრედიტივები	4,012	1,955
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	3,065	3,046
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	1,392	1,150
საკასო ოპერაციები	481	500
დოკუმენტური ოპერაციები	56	48
სხვა	151	965
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	9,157	7,664
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(4,644)	(4,708)
დოკუმენტური ოპერაციები	(4)	–
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(520)	(396)
სხვა	(102)	(119)
საკომისიო ხარჯი	(5,270)	(5,223)

ჯგუფის ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოდგენილია შემოსავლით საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა აღიარა გარანტიებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო აქტივები 212 ლარის ოდენობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 219 ლარი), რომელიც აისახა სხვა ფინანსურ აქტივებში (მე-12 შენიშვნა).

(ათას ლარში)

20. სხვა შემოსავალი, წმინდა

სხვა წმინდა მოგება/(ზარალი) შედგება:

	შენიშვნა	2024	2023
დასაკუთრებული აქტივების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა	12	11,612	1,826
ქონების გასვლასთან დაკავშირებული შემოსულობა		1,131	–
შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან		171	1,085
მიღებული ჯარიმა და საურავი		14	8
სხვა (ა)		236	9,459
სხვა წმინდა შემოსავლები, სულ		13,164	12,378

2022 წელს თბილისის საქალაქო სასამართლომ განაჩენი გამოიტანა „ქართუ ბანკის“ მიერ რამდენიმე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ სუბიექტს, მათ შორის, იუსტიციის სამინისტროს, ეროვნული აღსრულების ბიუროს, ეკონომიკის სამინისტროს და შემოსავლების სამსახურის წინააღმდეგ აღძრულ სარჩელზე. სასამართლომ ბრალდებულებს დააკისრა ერთობლივად 9,428 ათასი აშშ დოლარის (დაახლ. 25,428 ლარი) გადახდა.

ეს სასამართლო საქმე სათავეს იღებს სისხლის სამართლის პროცესიდან – ე.წ. „ქართუ ბანკის გაკოტრების საქმეიდან“. ამ პროცესში გარკვეულ პირებს 2019 წლის სასამართლო გადაწყვეტილებით სასჯელი შეეფარდათ. სასამართლო გადაწყვეტილებამ ასევე ხაზი გაუსვა ეკონომიკის მინისტრის მოადგილის და შემოსავლების სამსახურის უფროსის მონაწილეობას ბანკის გაკოტრების მიზნით დანაშაულებრივ ქმედებებში, სხვა ბრალდებულ პირებთან ერთად.

განაჩენის მიხედვით, რომ ბანკის გაკოტრების მიზნით არარსებული საგადასახადო ვალების აღიარება მოხდა საგადასახადო დეკლარაციებში ბანკის გარკვეული მსესხებლების მიერ. ამ ქმედებამ გამოიწვია სასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში იპოთეკით დატვირთული ქონების ჩამორთმევა, რის შედეგადაც ის გადავიდა სახელმწიფო საკუთრებაში აღსრულების გზით. შესაბამისად, ბანკის იპოთეკები გაუქმდა. მას შემდეგ, რაც კლიენტმა ვერ დაფარა ბანკის დავალიანება, ბანკმა მიიღო უზრუნველყოფის საგნების – იპოთეკით დატვირთული აქტივების – ღირებულების ეკვივალენტური ზარალი 9,428 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით (დაახლ. 25,428 ლარი). ამ თანხის გადახდა სასამართლომ შესაბამის სახელმწიფო ორგანოებს დააკისრა.

დავის გადასაჭრელად, „ბანკი ქართუ“ და სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტომ მიაღწიეს მორიგებას, რომლის მიხედვითაც ბანკი მიიღებს სახელმწიფო საკუთრებაში არსებულ უძრავ ქონებას თბილისის უბან ვაკეში, 58 საკადასტრო ერთეულის სახით, ნომინალურ ფასად – 1 ლარად. 2023 წელს ჯგუფმა აღიარა 9,074 ლარის ოდენობის შემოსულობა აქტივის ამოღებიდან დავის გადაჭრის შედეგად (მე-12 შენიშვნა). თავისი პრივატიზაციის ვალდებულების შესასრულებლად ბანკმა არჩია უარი ეთავა ორ მნიშვნელოვან სამართლებრივ სარჩელზე. ჯერ ერთი, მან უარი თქვა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დაკისრებული 9,428 ათასი აშშ დოლარის სარჩელზე. მეორეც, მან შეწყვიტა დავა სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ კომპანიასთან – შპს „ლოგოსთან“, რომლის მოსმენა თბილისის სააპელაციო სასამართლოში მიმდინარეობდა. ამ დავაში იგი მოითხოვდა შპს „ლოგოსის“ წინააღმდეგ 2010 წლის 24 დეკემბრის საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების აღიარებას და აღსრულებას (ზემოაღნიშნული დანაშაულებრივი ქმედებით იპოთეკების გაუქმების შედეგად, საქმეში ბანკის სასარგებლოდ საკრედიტო დავალიანების ამოღების პერსპექტივა არ არსებობდა).

21. პერსონალზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

პერსონალზე გაწეული და სხვა საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2024	2023
ხელფასები	22,165	19,143
პრემიები და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	3,669	2,216
პერსონალზე გაწეული ხარჯი	25,834	21,359
კომუნიკაციები	6,982	5,397
ქველმოქმედებაზე გაწეული დანახარჯები*	5,050	9,723
მგზავრობისა და სამივლინებო ხარჯები	1,462	879
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	1,297	1,389
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	1,234	1,255
პროფესიული მომსახურება	719	813
ტექნიკური მომსახურება და ექსპლუატაცია	668	651
კომუნალური მომსახურება	468	504
საოფისე მარაგები	265	314
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო	302	212
საოპერაციო იჯარა	240	208
საწევრო შენატანები	128	131
დაზღვევა	125	124
პერსონალის გადამზადება	132	63
სარეკლამო ხარჯი	24	19
სხვა ხარჯები	1,555	1,738
სხვა საოპერაციო ხარჯები	20,651	23,420

* 2024 წლის განმავლობაში ბანკმა გადაუხადა 4,800 ლარი საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდ „ქართუს“ (2023 წ.: 9,500 ლარი) (25-ე შენიშვნა).

ბანკში დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა 2024 წლის განმავლობაში იყო 367, მათ შორის, ზედა რგოლის საშუალოდ 8 ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 39 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 320 სხვა დასაქმებული, ხოლო დროებითი დასაქმებული საშუალოდ 15 იყო 2024 წლის განმავლობაში (2023 წ.: დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა იყო 338, მათ შორის ზედა რგოლის საშუალოდ 7 ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 40 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 291 სხვა დასაქმებული, საშუალოდ 14 დროებითი დასაქმებული).

ჯგუფის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2024 და 2023 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	2024	2023
გასამრჯელო ჯგუფის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	335	317
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	104	–
სულ საზღაურები და ხარჯები	439	317

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 29 ლარს (2023 წ.: 257 ლარი).

22. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო რისკების დირექტორთან და დირექტორთა საბჭოს სხვა წევრებთან ერთად განსაზღვრავს ჯგუფის რისკის დასაშვებ დონეს. საბჭო პასუხისმგებელია რისკის ეფექტური მართვის, მონიტორინგის და შიდა კონტროლების არსებობაზე ჯგუფის შიგნით, რომლებიც შესაბამისობაშია რისკის დასაშვები დონის შესახებ პოლიტიკასთან და ლიმიტებთან. სხვა ფუნქციებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ერთად და ცალ-ცალკე პასუხისმგებელი არიან რისკის მართვის მძლავრი კულტურის შენარჩუნებაზე, რომელიც საჭიროა ორგანიზაციის საქმიანობის უწყვეტობისთვის.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკის სტრატეგიების ეფექტურობის გადახედვაზე აგრეგირებულ და ინდივიდუალურ დონეზე, აფასებს რისკის დასაშვებ დონესთან შესაბამისობას და რეკომენდაციებს აძლევს სამეთვალყურეო საბჭოს. ეს კომიტეტი ასევე მიმოიხილავს რისკის მართვასთან დაკავშირებულ ყველა პოლიტიკას. რისკის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, რომელთაგან ორი დამოუკიდებელია.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს რისკის სტრატეგიების და რისკის მართვის შესაბამისი პროცესების განხორციელებასა და შენარჩუნებაზე. რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე საბოლოო პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს ეკისრება. რისკების მართვას და ზედამხედველობას ახორციელებს ბანკის სხვადასხვა განყოფილება და კომიტეტი.

რისკის მართვა

რისკის მართვის განყოფილებას ევალება რისკის მართვის სისტემის დანერგვა და მართვა.

აქტივ-პასივების კომიტეტი

აქტივ-პასივების კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის აქტივებისა და ვალდებულებების, და მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. იგი ასევე პასუხისმგებელია ჯგუფის დაფინანსების, ლიკვიდურობის, საპროცენტო განაკვეთისა და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

რისკის მართვის პროცესებს მთელ ჯგუფში შემოწმებას მუდმივად უტარებს შიდა აუდიტის განყოფილება. იგი ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობას, მათ სტრუქტურას და ეფექტურობას, ასევე ჯგუფის შესაბამისობას მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან და შიდა პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებზე, მართავს და ზედამხედველობას უწევს ჯგუფის სხვა განყოფილებების მიერ რისკებთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კონტროლის ფუნქციების შესრულებას, რომლებიც უკავშირდება კონტროლის საერთო გარემოს, ხელით შესრულებული, ტექნოლოგიებზე დამოკიდებული ან კომპიუტერული პროგრამების მეშვეობით კონტროლის მექანიზმებს, რისკის გამიზნულად ან უნებლიეთ არასწორად შეფასებას, თაღლითობის, ან ქონების მითვისების რისკს, ინფორმაციის დაცვას, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას და სხვა. აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, რომელთაგან ორი დამოუკიდებელია.

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

რისკის მართვის სტრუქტურა (გაგრძელება)

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

რისკის მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნესსტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით. რისკებთან დაკავშირებით ყველა განყოფილება ანგარიშგებულ რისკის კომიტეტის მიმართ. შესაბამისი შეხვედრები კვარტალში ერთხელ ტარდება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისი მსესხებლები ან კონტრაქტები ვერ შეძლებენ თავიანთი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მკორექტირებელი ზომები.

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს. საჭიროების შემთხვევაში, ჯგუფი ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

გაუფასურების შეფასება

ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად ჯგუფისთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ სესხის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება	დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება არის დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის განსაზღვრული დავალიანება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელ ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (დაფარვის გრაფიკის მიხედვით ან არა), სესხის გაცემის ვალდებულებების ფარგლებში კრედიტების მოსალოდნელ ათვისებას და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხულ პროცენტს.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების (EAD) პროცენტის სახით.

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით, თუ არ შეიმჩნევა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან გაუფასურების სხვა ნიშნები რეზერვის შექმნის თარიღიდან, რა შემთხვევაშიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაყრდნობა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

ჯგუფმა დაწერა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ჯგუფი აჯგუფებს თავის სესხებს პირველ, მეორე და მესამე სტადიებად და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

- სესხების საწყისი აღიარებისას ჯგუფი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს,
- 1-ელი სტადია: რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან. როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ჯგუფი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და
- მე-2 სტადია: სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
- მე-3 სტადია: სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ჯგუფი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.
- შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, რომლებიც გაუფასურებულია საწყისი აღიარებისას. შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო ამონაგების აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება გაუფასურებულ- მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის და გამოსწორების განმარტება

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელოდ და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მესამე სტადიაზე მყოფად (საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად) მიიჩნევს ყველა ისეთ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას ან მსესხებლის საკრედიტო რისკის მაჩვენებელი გაიზარდა „მაღალი რისკის“ კატეგორიამდე საკრედიტო რისკის შეფასების შიდა მეთოდოლოგიის მიხედვით. ჯგუფი სხვა ბანკებისგან მისაღებ თანხებს მიიჩნევს გადაუხდელოდ და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება სამუშაო დღის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

იმის ხარისხობრივი შეფასებისას, მომხმარებელს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ჯგუფი ასევე განიხილავს სხვადასხვა მოვლენას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. ასეთი მოვლენების დადგომისას, ჯგუფი საგულდაგულოდ ამოწმებს მომხმარებლის სტატუსს, რათა, თუ მან არ შეასრულა ვალდებულება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას მიაკუთვნოს მესამე სტადიას, ან ხომ არ არის მეორე სტადია უფრო მართებული.

ჯგუფმა განსაზღვრა გარკვეული კრიტერიუმები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს იმისათვის, რომ აქტივი გამოსწორებულად ჩაითვალოს. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, აქტივი მეორე სტადიას უნდა მიეკუთვნოს თუ პირველს, დამოკიდებულია დეფოლტის აღმოფხვრისას განახლებულ საკრედიტო რეიტინგზე, და იმაზე, ხომ არ მიაჩნდება ეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდაზე საწყისი აღიარების შემდეგ.

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის ალბათობის მოდელი

იმისათვის, რომ თითოეული ჯგუფისთვის დეფოლტის ალბათობა განსაზღვროს, ჯგუფი იყენებს მიგრაციის მატრიცებს ე. წ. „მარკოვის ჯაჭვის“ მოდელზე დაყრდნობით. 12-თვიანი პერიოდის ანალიზის დასაწყისში მსესხებლები იყოფიან 11 ჯგუფად გადავადებული დღეების რაოდენობისა და სეზ-ის აქტივების კლასიფიკაციების ყოფილი წესის საფუძველზე კლასიფიკაციის მიხედვით. ანალიზი ტარდება ყოველი 12-თვიანი პერიოდისთვის 2014 წლის დეკემბრიდან საანგარიშგებო თარიღამდე. მოდელში გამოყენებული საბოლოო დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის ალბათობების ისტორიული 12-თვიანი პერიოდის საშუალო შეწონილს.

ჯგუფმა საპროგნოზო ინფორმაციის გავლენა კოლექტიური შეფასების მოდელზე შეაფასა არაარსებითად, შესაბამისად, შედეგები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში არ აუსახავს.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თითოეული ჯგუფისთვის საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-ით ზრდა გამოიწვევს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 2.29%-ით, რაც შეადგენს 1,316 ლარს, ხოლო თითოეული ჯგუფის საშუალო დეფოლტის ალბათობის შემცირება 10%-ით გამოიწვევს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 3.16%-ით, რაც შეადგენს 1,814 ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: თითოეული ჯგუფისთვის საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-ით ზრდა გამოიწვევს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 0.77%-ით, რაც შეადგენს 377 ლარს, ხოლო თითოეული ჯგუფის საშუალო დეფოლტის ალბათობის 10%-ით შემცირება გამოიწვევს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 1.86%-ით, რაც შეადგენს 909 ლარს).

დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის მოდელი

გაუფასურების მოდელის კიდევ ერთი კომპონენტია ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში, რომელიც წარმოადგენს გადაუხდელობის (დეფოლტის) შემთხვევაში წარმოშობილი ზარალის შეფასებას. მის შესაფასებლად, სეგმენტებად დაყოფილი გადაუხდელი დავალიანებები მცირდება დაგირავებული ანაზრებით და დაგირავებული ძირითადი საშუალებების დისკონტირებული სალიკვიდაციო ღირებულებით, დავალიანების 2.5-წლიანი ამოღების ვადისა და უზრუნველყოფის საგნის საბაზროზე დაბალი ღირებულების (დისკონტის) გამოყენებით. დეფოლტის შემთხვევაში ზარალის გავლენა ძალიან არსებითია და ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დიდად არის დამოკიდებული უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებაზე.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემცირებული ღირებულებით შეფასების 10%-იანი ზრდა იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 2.22%-ით, რაც შეადგენს 1,276 ლარს, ხოლო 10%-იანი შემცირება იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 2.1%-ით, რაც შეადგენს 1,210 ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: შემცირებული ღირებულებით შეფასების 10%-იანი ზრდა იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 3.91%-ით, რაც შეადგენს 1,914 ლარს, ხოლო 10%-იანი შემცირება იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 3.57%-ით, რაც შეადგენს 1,744 ლარს).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დავალიანების ამოღების ვადის 10%-ით (სამი თვე) ზრდა იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 3.44%-ით, რაც შეადგენს 1,978 ლარს, ხოლო 10%-ით (სამი თვე) შემცირება იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 3.29%-ით, რაც შეადგენს 1,892 ლარს (2023 წლის 31 დეკემბერი: დავალიანების ამოღების ვადის 10%-ით (სამი თვე) ზრდა იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას 7.58%-ით, რაც შეადგენს 3,707 ლარს, ხოლო 10%-ით შემცირება (სამი თვე) იწვევს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას 5.99%-ით, რაც შეადგენს 2,932 ლარს).

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების მოდელი

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც ხდება გაუფასურების გამოთვლა, და ითვალისწინებს როგორც მომხმარებლის უნარს, გაზარდოს დავალიანების მოცულობა დეფოლტის მოახლოებისას, ისე მის უნარს, დავალიანება ვადაზე ადრე დაფაროს. 1-ელი სტადიის, მე-3 სტადიისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მიმდინარე დაუფარავი თანხა გამოიყენება, როგორც დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება. მე-2 სტადიის ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება გამოითვლება ინსტრუმენტის არსებობის ვადაზე, მოსალოდნელი სამომავლო გადახდების მხედველობაში მიღებით.

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ჯგუფი მუდმივად აკონტროლებს ყველა აქტივს, რომლებზეც მოსალოდნელია საკრედიტო ზარალი. იმის დასადაგენად, ინსტრუმენტს ან ინსტრუმენტების პორტფელს ეხება თუ არა 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი ან აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, ჯგუფი აფასებს, მნიშვნელოვნად ხომ არ არის გაზრდილი საკრედიტო რისკი აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ.

ჯგუფი ასევე მიმართავს შეფასების მეორად, ხარისხობრივ მეთოდს აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსაწვევად, როგორცაა, მაგალითად, მომხმარებლის/სესხის შეყვანა საყურადღებო სიაში ან ანგარიშის რესტრუქტურისა ცვლილების კრედიტუნარიანობის გამოწვევი მოვლენის დადგომის გამო. საკრედიტო რეიტინგში ცვლილებების მიუხედავად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ითვლება, რომ საკრედიტო რისკის საწყისი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიურ საფუძველზე შეფასებისას მსგავსი აქტივების ჯგუფისთვის, ჯგუფი იყენებს შეფასების იგივე პრინციპებს იმის განსაზღვრად, ხომ არ ჰქონია ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში საწყისი აღიარების შემდეგ.

სახაზინო და ბანკთაშორის ურთიერთობები, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ჯგუფის სახაზინო და ბანკთაშორის ურთიერთობები და კონტრაჰენტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწვევი დაწესებულებები, ბანკები. ამ ურთიერთობებისთვის ბანკის რისკის მართვის განყოფილება აანალიზებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, როგორცაა ფინანსური ინფორმაცია და სხვა გარე მონაცემები, მაგალითად, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებული გარე რეიტინგები. ჯგუფის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში შედის სახაზინო თამასუქები, სახაზინო სერტიფიკატები და კორპორაციული ობლიგაციები. სახაზინო თამასუქები და სახაზინო სერტიფიკატები საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ არის გამოშვებული, ამიტომ ამ ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ქვეყნის საკრედიტო რეიტინგის საფუძველზე ხდება. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება კორპორაციული ობლიგაციების შემთხვევაში ეყრდნობა საერთაშორისო სააგენტოების მიერ მინიჭებულ საკრედიტო რეიტინგებს.

კორპორაციული სესხები

კორპორაციული სესხების შემთხვევაში, მსესხებლებს აფასებენ ჯგუფის საკრედიტო რისკის განყოფილების სპეციალისტები. საკრედიტო რისკის შეფასება ითვალისწინებს სხვადასხვა ისტორიულ, მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორცაა:

- ▶ ისტორიული ფინანსური ინფორმაცია, მომხმარებლის მიერ მომზადებულ პროგნოზებთან და ბიუჯეტებთან ერთად. ეს ფინანსური ინფორმაცია მოიცავს რეალიზებულ და მოსალოდნელ შედეგებს, გადახდისუნარიანობის, ლიკვიდურობის და სხვა შესაბამის კოეფიციენტებს, რომლებითაც ფასდება მომხმარებლის ფინანსური მდგომარეობა. ზოგიერთი ეს მაჩვენებელი ჩადებულია მომხმარებლებთან შეთანხმების პირობებში და ამიტომ, მეტი ყურადღებით ფასდება;
- ▶ მესამე მხარეებისგან კლიენტების შესახებ მიღებული ნებისმიერი საჯარო ინფორმაცია. ეს გულისხმობს სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მინიჭებულ გარე რეიტინგებს, დამოუკიდებელი ანალიტიკოსების ანგარიშებს, საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული ობლიგაციების ფასებს, პრესრელიზებს და სტატიებს;
- ▶ ნებისმიერი მაკროეკონომიკური ან გეოპოლიტიკური ინფორმაცია, მაგალითად, მშპ-ის ზრდა, რომელიც აქტუალურია კონკრეტული დარგისთვის და გეოგრაფიული სეგმენტებისთვის, რომლებშიც კლიენტი ეწევა საქმიანობას;
- ▶ ნებისმიერი სხვა ობიექტური და გადამოწმებადი ინფორმაცია კლიენტის მმართველობის ხარისხისა და უნარების შესახებ, რაც განსაზღვრავს კომპანიის საქმიანობას.

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საცალო დაკრედიტება

საცალო სესხების შემთხვევაში, მსესხებლებს აფასებენ ჯგუფის საკრედიტო რისკის განყოფილების სპეციალისტები. საკრედიტო რისკის შეფასება ითვალისწინებს სხვადასხვა ისტორიულ, მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორიცაა:

- ▶ ისტორიული ფინანსური ინფორმაცია პროგნოზირებულ ყოველთვიურ ფულად ნაკადებთან ერთად. ეს ფინანსური ინფორმაცია მოიცავს რეალიზებულ და მოსალოდნელ შედეგებს და ყველა სხვა რელევანტურ კოეფიციენტს (ანუ სესხის მომსახურების კოეფიციენტი, ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში), რომლებითაც ფასდება მომხმარებლის ფინანსური მდგომარეობა;
- ▶ მესამე მხარეებისგან კლიენტების შესახებ მიღებული ნებისმიერი საჯარო ინფორმაცია;
- ▶ ნებისმიერი სხვა ობიექტური და გადამოწმებადი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რამდენად შეუძლია კლიენტს მომავალში ფულადი ნაკადების მიღება.

კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების დაჯგუფება

ჯგუფი ქვემოთ მოყვანილ ფაქტორებზე დაყრდნობით ან კოლექტიურად, ან ინდივიდუალურად გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს.

აქტივების ის კლასები, რომლებისთვისაც ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ინდივიდუალურად გამოითვლის მოიცავს 1-ელი სტადიის კრედიტს, რომელიც აღემატება პირველადი კაპიტალის 1%-ს და მე-2 სტადიის, მე-3 სტადიის და შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული სტადიის კრედიტებს, რომლებიც აღემატება პირველადი კაპიტალის 0.5%-ს.

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ყველა აქტივის კლასებისთვის გამოითვლის კოლექტიურად. იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც უკვე ინდივიდუალურად არის შეფასებული, შედარება ხდება კოლექტიურ და ინდივიდუალურ მიდგომებს შორის და ხდება ორ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს შორის უფრო დიდის აღიარება.

ჯგუფი ამ სესხებს აჯგუფებს უფრო მომცრო ერთგვაროვან პორტფელებად, სესხების შიდა და გარე მახასიათებლების ერთობლიობის საფუძველზე, მაგალითად, გადაცილებული ვადების, პროდუქტის ტიპის ან მსესხებლის საოპერაციო სეგმენტის მიხედვით.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე. ჯგუფი იყენებს მკაცრ მეთოდოლოგიას უმსხვილესი მსესხებლების კონცენტრაციის შესაფასებლად, რისთვისაც ითვალისწინებს როგორც კონკრეტულ ჯგუფს, ისე იმ სექტორს, რომელშიც ისინი საქმიანობენ.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალჯერადი ეკონომიკური სცენარები

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში ჯგუფი მთელ რიგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორიცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ ინფლაციის ტემპი;
- ▶ ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსის ცვლილება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და მოდელები შეიძლება ყოველთვის არ ასახავდეს ბაზრის ყველა მახასიათებელს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის. ამის მხედველობაში მისაღებად, დროებითი შესწორებების სახით ხდება ხარისხობრივი კორექტირებები ან განახლებები, როდესაც ეს სხვაობები საკმაოდ არსებითია.

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სებ-ის და საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული წყაროებიდან. ცხრილებში მოცემულია ძირითადი საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დამუხრები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. „მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2026 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა.

	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %				მომდევნო წლები
მთავარი ფაქტორები			2025	2026	2027	
მშპ-ის ზრდა, %						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	7.00%	6.00%	6.00%	6.00%
	პესიმისტური	50%	4.90%	5.80%	5.70%	5.70%
		25%	2.00%	3.00%	5.00%	5.00%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	2.75	2.75	2.75	2.75
	პესიმისტური	50%	2.81	2.81	2.81	2.81
		25%	3.23	3.39	3.56	3.56
ინფლაციის ტემპი, %						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	3.00%	3.00%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	50%	2.90%	3.60%	2.70%	2.70%
		25%	8.00%	5.00%	3.00%	3.00%
	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული ალბათობები, %				მომდევნო წლები
მთავარი ფაქტორები			2024	2025	2026	
მშპ-ის ზრდა, %						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	6.50%	5.50%	5.00%	5.00%
	პესიმისტური	50%	5.00%	4.50%	5.00%	5.00%
		25%	3.00%	4.00%	5.00%	5.00%
აშშ დოლარი/ლარის სავალუტო კურსი						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	2.64	2.64	2.64	2.64
	პესიმისტური	50%	2.69	2.69	2.69	2.69
		25%	3.09	3.25	3.41	3.41
ინფლაციის ტემპი, %						
	ოპტიმისტური საბაზისო სცენარი	25%	3.25%	3.00%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	50%	3.60%	3.00%	3.00%	3.00%
		25%	5.00%	3.00%	3.00%	3.00%

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

პროგნოზირებული ურთიერთდამოკიდებულება ეკონომიკურ მაჩვენებლებსა და დეფოლტის და ზარალის კოეფიციენტებს შორის სესხის პორტფელზე შემუშავდა ბოლო 8 წლის ისტორიული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე. ჯგუფის მაკროეკონომიკური მოდელის მიხედვით, არ არსებობს მნიშვნელოვანი დამოკიდებულება მაკროეკონომიკურ ცვლადებსა და სესხის პორტფელის ხარისხს შორის.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივის კლასების მიხედვით

ცხრილში წარმოდგენილია შიდა და გარე რეიტინგები, რომლებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად და ასევე კავშირი შიდა რეიტინგებსა და საკრედიტო ხარისხის კატეგორიებს შორის, რომლებიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებშია ასახული:

	<u>შიდა რეიტინგი</u>
მაღალი შეფასება	1
	2
	3
სტანდარტული შეფასება	4
სტანდარტულზე დაბალი შეფასება	5
გაუფასურებული	6

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხს 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

31 დეკემბერი, 2024 წ.	შენიშვნა	მალაღი შეფასება	სტანდარ- ტული შეფასება	სტანდარ- ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასუ- რებული	სულ	
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულისა	5	1-ელი სტადია	403,725	–	–	403,725	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	1-ელი სტადია	353,021	–	–	353,021	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	7	1-ელი სტადია	331,312	475,873	–	807,185	
		მე-2 სტადია	–	350	140,575	140,925	
		მე-3 სტადია	–	–	141,568	141,568	
კორპორაციული სესხები		შემენილი ან შექმნილი გაუფასუ- რებული	–	–	706	571	1,277
		1-ელი სტადია	2,195	30,992	–	–	33,187
		მე-2 სტადია	–	–	1,634	–	1,634
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები		მე-3 სტადია	–	104	–	1,796	1,900
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები – ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული	8	1-ელი სტადია	21,943	39,244	–	–	61,187
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები – სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	8	1-ელი სტადია	7,101	–	–	–	7,101
		1-ელი სტადია	19	433	–	–	452
		მე-2 სტადია	–	–	12	–	12
		მე-3 სტადია	–	–	–	281	281
სხვა ფინანსური აქტივები	12	1-ელი სტადია	18,652	23,556	–	–	42,208
		მე-2 სტადია	–	–	141	–	141
		მე-3 სტადია	–	–	–	1	1
სესხების გაცემის ვალდებულება	17	1-ელი სტადია	30,348	123,750	–	–	154,098
		მე-2 სტადია	–	–	–	–	–
		მე-3 სტადია	–	–	–	2,902	2,902
გარანტიები	17	სტადია	–	–	–	2,902	2,902
სულ			1,168,316	694,302	143,068	147,119	2,152,805

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

31 დეკემბერი, 2023 წ.	შენიშვნა	მთლიანი შეფასება	სტანდარტული შეფასება	სტანდარტ- ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასურ- ებელი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები,						
გარდა ნაღდი ფულისა	5	671,267	–	–	–	671,267
მოთხოვნები საკრედიტო						
დაწესებულებების მიმართ	6	371,442	–	–	–	371,442
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები						
ამორტიზებული ღირებულებით	7					
	1-ელი					
სტადია		373,603	296,782	–	1,337	671,722
მე-2		–	–	26,035	–	26,035
სტადია		6,642	–	1,901	140,741	149,284
მე-3						
სტადია						
შემენილი						
ან						
შექმნილი						
გაუფასურებული		–	–	793	645	1,438
კორპორაციული სესხები						
	1-ელი					
სტადია		19,577	10,535	–	–	30,112
მე-2		–	–	1,780	–	1,780
სტადია		–	–	–	–	
მე-3		–	96	–	2,350	2,446
სტადია						
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები						
სავალო საინვესტიციო ფასიანი						
ქაღალდები – ამორტიზებული						
ღირებულებით შეფასებული	8	21,951	34,149	–	–	56,100
სავალო საინვესტიციო ფასიანი						
ქაღალდები – სამართლიანი						
ღირებულებით შეფასებული, სხვა						
სრულ შემოსავალში ასახვით	8	7,079	–	–	–	7,079
	1-ელი					
სტადია		96	369	–	–	465
მე-2		–	–	–	–	
სტადია		–	–	–	–	
მე-3		–	–	–	780	780
სტადია						
1-ელი		12,150	12,499	–	170	24,819
სტადია		–	–	5	–	5
მე-2		–	–	–	–	
სტადია		–	–	–	202	202
მე-3						
სტადია		89,033	47,029	5	–	136,067
1-ელი		–	–	–	–	
სტადია		–	–	–	–	
მე-2		–	–	–	–	
სტადია		–	–	–	3,186	3,186
მე-3						
სტადია						
გარანტიები						
		1,572,840	401,459	30,519	149,411	2,154,229
სულ						

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შესახებ უფრო დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-7 შენიშვნა.

გარანტიები, აკრედიტივები და სასესხო დავალიანება ფასდება და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხები გამოითვლება სესხების ანალოგიურად.

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2024					2023			
	შენიშვნა	საქართველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ	საქართველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ
აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	413,264	18,828	6,376	438,468	381,993	316,155	2,178	700,326
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	349,784	3,021	143	352,948	368,479	2,768	135	371,382
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	1,040,959	2,595	24,605	1,068,159	809,010	2,748	22,145	833,903
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	67,917	–	–	67,917	62,897	–	–	62,897
სხვა ფინანსური აქტივები	12	597	–	–	597	992	–	–	992
		1,872,521	24,444	31,124	1,928,089	1,623,371	321,671	24,458	1,969,500
ვალდებულებები									
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		9	–	–	9	9	–	–	9
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	13	1,059,204	18,615	383,043	1,460,862	1,535,555	1,655	25,251	1,562,461
საიჯარო ვალდებულებები	10	8,488	–	–	8,488	7,167	–	–	7,167
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	12	5,476	–	–	5,476	10,955	–	–	10,955
სუბორდინირებული ვალი	14	85,638	–	–	85,638	81,058	–	–	81,058
		1,158,815	18,615	383,043	1,560,473	1,634,744	1,655	25,251	1,661,650
წმინდა აქტივები/ (ვალდებულებები)		713,706	5,829	(351,919)	367,616	(11,373)	320,016	(793)	307,850

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სადაზღვევო ხელშეკრულების რისკი არის სადაზღვევო შემთხვევის დადგომის რისკი, რომელიც მოიცავს რისკის მოცულობისა და საანგარიშგებო პერიოდის რისკებს. ჯგუფის მთავარი რისკი ამ შემთხვევაში ისაა, რომ ფაქტობრივი ზარალის ოდენობამ და დაზღვევის თანხამ შეიძლება გადააჭარბოს სადაზღვევო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას. ეს იმითაა გამოწვეული, რომ ზარალების სიხშირე და მათი მოცულობა შეიძლება უფრო მეტი იყოს, ვიდრე ზარალის ანაზღაურების თავდაპირველად შეფასებული ვალდებულება.

რისკების განეიტრალების მიზნით ჯგუფი ახდენს სადაზღვევო ხელშეკრულებების პორტფელის დივერსიფიკაციას, რითაც ამცირებს პორტფელზე არარეგულარული უარყოფითი შედეგების გავლენის რისკს. რისკების განეიტრალება ასევე შესაძლებელი ხდება ანდერაიტინგის სტრატეგიის სწორად შერჩევით და განხორციელებით, ასევე გადაზღვევის ხელშეკრულებების გამოყენებით. ანდერაიტინგის ფარგლებში ხდება პორტფელის მგრძნობელობის ანალიზი, რაზეც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს პოლისების ზარალიანობის მაჩვენებელი. ამის გათვალისწინებით, კომპანია ადგენს ანდერაიტინგის დირექტივებს და შეზღუდვებს, რათა განსაზღვროს, რა ტიპის რისკების და შეზღუდვების მიღება არის შესაძლებელი. ზემოაღნიშნული შეზღუდვების მონიტორინგი მუდმივად ხდება.

ჯგუფს სადაზღვევო პაკეტებში შედის სამედიცინო, სიცოცხლის, ქონების, ტვირთის, საგზაო და საჰაერო სატრანსპორტო საშუალებების, უბედური შემთხვევისგან დაზღვევის, სამოგზაურო, იურიდიული პასუხისმგებლობის და მესამე მხარის მიმართ პასუხისმგებლობის დაზღვევა. ზოგადად, ასეთი ტიპის დაზღვევებს 12-თვიანი ვადა აქვს.

ჯგუფი ასევე იყენებს ზარალის მართვისა და კორექტირების პოლიტიკას, რათა შეამციროს მომავალი არარეგულარული მოვლენების უარყოფითი გავლენა თავის საქმიანობაზე და ზღუდავს რისკის დონეს მაქსიმალური ზარალის ლიმიტის დაწესებით გარკვეული ხელშეკრულებებისთვის, ასევე გადაზღვევის მექანიზმების გამოყენებით, რათა შეამციროს კატასტროფულ მოვლენებთან დაკავშირებული რისკი.

ჯგუფის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბიზნესის მოკლევადიანი ხასიათის გამო, სადაზღვევო პორტფელი ძირითადად მგრძნობიარეა მოსალოდნელი ზარალიანობის კოეფიციენტის მერყეობის მიმართ. სხვა ფაქტორებთან ერთად კომპანიის ფაქტობრივი მოგება-ზარალის კოეფიციენტის გათვალისწინებაც ხდება მომავალში სადაზღვევო ტარიფის განსაზღვრისთვის.

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმის რისკს, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა.

ლიკვიდურობის რისკებს ყოველთვის ურად აკონტროლებს აქტივ-პასივების კომიტეტი ვადიანობის ანალიზის მეშვეობით და განსაზღვრავს ჯგუფის სტრატეგიას მომდევნო ფინანსური პერიოდისთვის. არსებული ლიკვიდურობა იმართება სახაზინო განყოფილების მიერ, რომელიც გარიგებებს აწარმოებს ფულად ბაზრებზე არსებული ლიკვიდურობის მხარდასაჭერად და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაციისთვის.

ლიკვიდურობის რისკის სამართავად, ჯგუფი ახორციელებს ყოველდღიურ მონიტორინგს კლიენტებსა და საბანკო ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასებით, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის განუყოფელი ნაწილია. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტს ვადამოსული სახსრების მინიმალურ წილზე, რომლის ანაზღაურებაც გატანაც შესაძლებელია და ბანკთაშორის და სხვა ნასესხები სახსრების მინიმალურ ოდენობაზე, რომლებიც ხელმისაწვდომი უნდა იყოს ანაზღაურებიდან გატანების უზრუნველსაყოფად, მოთხოვნის გაუთვალისწინებელი დონის შემთხვევაში.

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ, ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტისა და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტის ჩათვლით. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი გამოითვლება ლარისთვის, უცხოური ვალუტისთვის და ორივესთვის ერთობლივად. მინიმალური სავალდებულო განაკვეთებია: ლარში სავალდებულოა მინიმუმ 75% ან მეტი, აშშ დოლარისთვის – 100% და იგივე განაკვეთი საერთო კოეფიციენტისთვის. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტები იყო:

	2024, %			2023, %		
	ლარი	უცხოური ვალუტა	სულ	ლარი	უცხოური ვალუტა	სულ
ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი (მთლიანი ლიკვიდური აქტივები / წმინდა ფულადი ნაკადები)	148%	184%	178%	203%	132%	140%

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი აფასებს ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომ სტაბილურ დაფინანსებას და სავალდებულო სტაბილურ დაფინანსებას. კოეფიციენტის მინიმალური სავალდებულო ოდენობა, განურჩევლად ვალუტისა, არის 100%. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი იყო:

2024 ფინანსური წლის ბოლოსთვის კოეფიციენტი ასე გამოიყურებოდა:

	2024, %	2023, %
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (ხელმისაწვდომი სტაბილური დაფინანსება / სავალდებულო სტაბილური დაფინანსება)	183%	205%

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა ჯგუფი მოელის, რომ მომხმარებელთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ჯგუფს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ჯგუფის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში. გარდა ამისა, ცხრილი არ ასახავს უვადო ანუიტეტის მქონე სუბორდინირებული სესხების ფულად ნაკადებს, რომელ ნაშთია 51,956 ლარი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 48,785 ლარი), ხოლო ძირითადი თანხაა 51,938 ლარი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2023 წლის 31 დეკემბერი: 48,768 ლარი) (მე-14 შენიშვნა). ამ ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადები, როგორც მოსალოდნელია, იქნება მხოლოდ თვითური საპროცენტო გადახდები. პროცენტის გადახდები 2024 წლის განმავლობაში შეადგენდა 4,051 ლარს (2023 წ.: 3,902 ლარი).

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9	–	–	–	9
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	539,539	592,838	357,843	3,779	1,493,999
საიჯარო ვალდებულებები	621	1,723	7,584	714	10,642
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,476	–	–	–	5,476
სუბორდინირებული ვალი	463	1,389	37,309	–	39,161
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	546,108	595,950	402,736	4,493	1,549,287

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური					
ვალდებულებები					
ვალდებულებები					
საკრედიტო					
დაწესებულებების მიმართ	9	–	–	–	9
ვალდებულებები					
მომხმარებლების მიმართ	911,761	321,014	346,348	10,131	1,589,254
საიჯარო ვალდებულებები	521	1,563	6,963	–	9,047
სხვა ფინანსური					
ვალდებულებები	10,955	–	–	–	10,955
სუბორდინირებული ვალი	444	1,331	37,524	–	39,299
სულ არადისკონტირებული					
ფინანსური					
ვალდებულებები	923,690	323,908	390,835	10,131	1,648,564

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული აუთვისებელი საკრედიტო ხაზი და გარანტია შეიძლება ათვისებული იქნეს 3 თვეზე ნაკლებ ვადაში.

	შენიშვნა	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2024	17	60,650	28,767	109,753	180	199,350
2023	17	31,564	44,442	86,902	1,371	164,279

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების ცვლილების დინამიკა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. ჯგუფს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ვალუტები, რომლებშიც ჯგუფს მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა 31 დეკემბრის მდგომარეობით თავის ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებით სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების ეფექტს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ან საკუთარი კაპიტალის ანგარიშგებაში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი ასახავს წმინდა პოტენციურ ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2024 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2024	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2023 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2023
აშშ დოლარი	20%/(20%)	879/(879)	20%/(20%)	3,173/(3,173)
ევრო	20%/(20%)	407/(407)	20%/(20%)	47/(47)

(ათას ლარში)

22. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ჯგუფის მომხმარებლები ან კონტრაქტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე.

ეფექტი ერთი წლის დასაბეგრ მოგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის შემცირება
2024	10,634
2023	8,444

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების სამომავლო ფულად ნაკადებზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია ჯგუფის მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს.

ვალუტა	საბაზისო პუნქტების ზრდა/(შემცირება) 2024	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2024
ლარი	100/(100)	2,965/(2,965)
ევრო	100/(100)	373/(373)
აშშ დოლარი	100/(100)	2,451/(2,451)

ვალუტა	საბაზისო პუნქტების ზრდა/(შემცირება) 2023	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა 2023
ლარი	100/(100)	1,702/(1,702)
ევრო	100/(100)	172/(172)
აშშ დოლარი	100/(100)	1,750/(1,750)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

23. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის ჯგუფი შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება ამოსავალი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით ან რომელთა სამართლიანი ღირებულება ასახულია სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონეების მიხედვით:

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	–	–	1,099,020	1,099,020
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	61,085	–	61,085
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – წილობრივი ფასიანი ქაღალდები	–	–	168	168
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	7,101	–	7,101
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	–	635,166	830,804	1,465,970
სუბორდინირებული ვალი	–	–	65,360	65,360

23. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მომხმარებელზე გაცემული სესხები	–	–	854,282	854,282
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	–	56,260	–	56,260
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – წილობრივი ფასიანი ქაღალდები	–	–	168	168
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით – სავალო ფასიანი ქაღალდები	–	7,079	–	7,079
სამართლიანი ღირებულების შეფასება:				
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზე განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	–	688,188	874,705	1,562,893
სუბორდინირებული ვალი	–	–	55,753	55,753

23. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის წარმოდგენილი არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები.

	აუღიარებელი			აუღიარებელი		
	საბალანსო ღირებულება, 2024 წ.	სამართლიანი ღირებულება, 2024 წ.	შემოსულობა/ (ზარალი) 2024 წ.	საბალანსო ღირებულება, 2023 წ.	სამართლიანი ღირებულება, 2023 წ.	შემოსულობა/ (ზარალი) 2023 წ.
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	438,468	438,468	–	700,326	700,326	–
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	352,948	352,948	–	371,382	371,382	–
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	1,068,159	1,099,020	30,861	833,903	854,282	20,379
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	60,648	61,085	437	55,650	56,260	610
სხვა ფინანსური აქტივები	597	597	–	992	992	–
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9	9	–	9	9	–
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	1,460,862	1,465,970	(5,108)	1,562,461	1,562,893	(432)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,476	5,476	–	10,955	10,955	–
საიჯარო ვალდებულებები	8,488	8,488	–	7,167	7,167	–
სუბორდინირებული ვალი	85,638	65,360	20,278	81,058	55,753	25,305
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			46,468			45,862

23. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომელთაც არ გააჩნიათ რაიმე კონკრეტული ვადები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

მომხმარებელზე გაცემული სესხების, მომხმარებელთა ანაბრების, საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების და მათ წინაშე დავალიანების და სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით ანალოგიური პირობების, საკრედიტო რისკის და ვადის მქონე სესხის მიმდინარე განაკვეთების გამოყენებით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

აქტივები, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, მოიცავს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გაცემულ საბაზინო თამასუქებს. შეფასების მეთოდი, რომელიც გამოიყენება, არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადები, ხოლო ამოსავალი მონაცემების პარამეტრები ეყრდნობა ნულოვანი კუპონის მქონე სახელმწიფო ობლიგაციების შემოსავლიანობის მრუდს.

(ათას ლარში)

24. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 22-ე შენიშვნა "რისკის მართვა".

	2024			2023		
	ერთი წელში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წელში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	438,468	–	438,468	700,326	–	700,326
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	349,293	3,655	352,948	367,551	3,831	371,382
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	565,544	502,615	1,068,159	461,776	372,127	833,903
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	15,003	52,914	67,917	7,079	55,818	62,897
ძირითადი საშუალებები	–	14,125	14,125	–	13,888	13,888
აქტივის გამოყენების უფლება	–	8,229	8,229	–	7,160	7,160
არამატერიალური აქტივები	–	10,406	10,406	–	9,012	9,012
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	–	–	–	–	–	–
მოგების გადასახადის აქტივი	10,399	–	10,399	–	–	–
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული აქტივები	2,766	–	2,766	2,685	–	2,685
სხვა აქტივები	13,798	35,211	49,009	1,548	92,531	94,079
სულ	1,395,271	627,155	2,022,426	1,540,965	554,367	2,095,332
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	9	–	9	9	–	9
ვალდებულებები მომხმარებლების მიმართ	1,115,904	344,958	1,460,862	1,224,567	337,894	1,562,461
ანარიცხები	383	237	620	178	85	263
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	–	–	–	6,006	–	6,006
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	–	2,429	2,429	–	2,137	2,137
საიჯარო ვალდებულებები	1,547	6,941	8,488	1,297	5,870	7,167
სუბორდინირებული ვალი	18	85,620	85,638	17	81,041	81,058
სადაზღვევო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები	3,836	–	3,836	3,360	–	3,360
გადაზღვევის ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებები	425	–	425	307	–	307
სხვა ვალდებულებები	7,018	–	7,018	15,825	–	15,825
სულ	1,129,140	440,185	1,569,325	1,251,566	427,027	1,678,593
წმინდა	266,131	186,970	453,101	289,399	127,340	416,739

(ათას ლარში)

25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

2024				
მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	–	21,103	52,052	408
(მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი)	–	(47)	(115)	–
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე სადაზღვევო ხელშეკრულებებით	(1,644)	(32,197)	(65,858)	(383)
გათვალისწინებული ვალდებულებები სხვა აქტივები	–	–	2,892	–
სუბორდინირებული ვალი (მე-14 შენიშვნა)	–	(85,638)	–	–
გაცემული გარანტიები*	–	(237)	(34)	–
სალიზინგო ვალდებულებები	–	(6,314)	(492)	–
2023				
მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	სხვა დაკავშირებული მხარეები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	–	35,858	29,110	448
(მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი)	–	(619)	(466)	(1)
ვალდებულებები მომხმარებლების წინაშე სადაზღვევო ხელშეკრულებებით	(25,527)	(24,093)	(400,884)	(406)
გათვალისწინებული ვალდებულებები სხვა აქტივები	–	–	2,676	–
სუბორდინირებული ვალი (მე-14 შენიშვნა)	–	(81,041)	–	–
გაცემული გარანტიები*	–	(1,178)	(31)	–
სალიზინგო ვალდებულებები	–	(6,225)	(579)	–

* გაცემული გარანტიები წარმოდგენილია ნეტო საფუძველზე, საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოქვითვის შემდეგ.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სხვა დაკავშირებული მხარეების მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებების 82% (2023 წ.: 99%) მოიცავდა 5 მსხვილი დაკავშირებული მხარის მიმდინარე ანგარიშებს.

სხვა დაკავშირებული მხარეების მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებების ვადისა და საპროცენტო განაკვეთის დიაპაზონი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად, არის 0-17 წელი და 0%-11.3% (2023 წ.: 0-17 წელი და 0%-11.3%). მომხმარებლებზე გაცემული სესხების ვადისა და საპროცენტო განაკვეთის დიაპაზონი 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს, შესაბამისად, 4 წლიდან 10 წლამდე ვადას და 7.5%-12.5%-ს (2023 წ.: 10 თვიდან 10 წლამდე ვადა და 6.5%-14.5%).

(ათას ლარში)

25. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	2024				2023			
	საერთო კონტროლს დაქვემდებ- ებული მშობელი საწარმო	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვა- ნელობა	მშობელი საწარმო	საერთო კონტროლს დაქვემდებ- ებული მშობელი საწარმო	სხვა დაკავში- რებული მხარეები	უმაღლესი რანგის ხელმძღვა- ნელობა	მშობელი საწარმო
საპროცენტო შემოსავალი მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან მომხმარებლების წინაშე ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	-	1,850	4,272	47	-	3,580	2,987	58
სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო ხარჯი	-	(126)	(2,376)	(2)	(513)	(75)	(1,596)	(5)
ქველმოქმედება და სპონსორობაზე	(4,800)	-	-	-	(9,500)	-	-	-
სადაზღვევო ამონაგები	-	-	1,519	-	-	-	1,122	-
სადაზღვევო მომსახურების ხარჯები	-	-	(310)	-	-	-	(242)	-
შემოსავალი საზღაურიდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	9	113	170	1	5	98	111	1
საკომისიო ხარჯი	-	(3)	(7)	-	-	(4)	(2)	-
სხვა შემოსავალი	-	-	123	-	-	-	92	-
სხვა ხარჯები	-	-	(220)	-	-	-	(203)	-
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	-	(550)	-	-	-	(80)	-	-

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2024	2023
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	3,273	2,540

2024 წლის და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა წარმოდგენილი იყო 11 წევრით, შესაბამისად, და შედგებოდა ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს, დირექტორთა საბჭოსა და ჯგუფის სხვა აღმასრულებელი პირებისგან.

26. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგრძებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2024 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია ჯგუფის შესაბამისობის უზრუნველყოფა სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის მაქსიმალური ღირებულების შექმნის უზრუნველსაყოფად.

(ათას ლარში)

26. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლების მიზნები, სტრატეგია და პროცესები არ შეცვლილა.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საზედამხედველო კაპიტალი შედგება ძირითადი პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან, მინუს ბანკის სააქციო კაპიტალში ასახული აქტივების გადაფასების რეზერვიდან გადატანილი თანხა და არამატერიალური აქტივები. საზედამხედველო კაპიტალის მეორე კომპონენტი დამატებითი პირველადი კაპიტალია, სადაც შედის უვადო სუბორდინირებული სესხები და მეორადი კაპიტალი, მათ შორის სუბორდინირებული გრძელვადიანი ვალი.

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი.

2023 წლის 1 იანვრიდან სებ-ის რეგულაციები ეყრდნობა ფასს-ს რეგულირების მიზნებისთვის. 2023 წელს სებ-მა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებს დაამატა ახალი ბუფერი – საკრედიტო რისკის კორექტირების ბუფერი.

2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ ბანკისგან მოითხოვს მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის, პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების და ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის შენარჩუნებას მინიმუმ 24.12%-ზე, 19.71%-სა და 16.37%-ზე, შესაბამისად, რომლებიც ფასს-ის მიხედვით უნდა გამოითვალოს. (2023 წლის დეკემბერი: საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი და ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი 25.66%-ის, 21.14%-ისა და 17.73%-ის ოდენობით, შესაბამისად, რომლებიც გამოითვლებოდა 2023 წლის ბოლოსთვის ძალაში მყოფი მარეგულირებლის მოთხოვნების საფუძველზე).

	31 დეკემბერი, 2024 წ.	31 დეკემბერი, 2023 წ.
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	412,587	376,292
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	75,784	74,532
პირველადი კაპიტალი	488,371	450,824
სუბორდინირებული ვალი	16,279	22,053
სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი (რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-მდე)	–	–
მეორადი კაპიტალი	16,279	22,053
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	504,650	472,877
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	1,914,280	1,709,985
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	21.55%	22.01%
პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	25.51%	26.36%
სულ საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	26.36%	27.65%

2024 წლის და 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში, ბანკი სრულად აკმაყოფილებდა ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

სს „ბანკი ქართუ“

კონსოლიდირებული მმართველობის ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

(2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის)

2025 წელი

სარჩევი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე.....	3
დამოუკიდებელი მარწმუნებელი ანგარიში.....	4
1. შესავალი	4
2. საქმიანობის მდგომარეობის აღწერა.....	4
2.1 ქართუ ჯგუფში შემავალი კომპანიები	7
3. განვითარების გეგმები	9
4. ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ	10
5. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები	10
5.1 კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები.....	11
5.2 ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი	11
5.3 ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა (ფასს-ის მიხედვით).....	12
5.4 საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები.....	12
6. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები	12
6.1 რისკების მართვის პოლიტიკა და მიზნები.....	12
6.2 საკრედიტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები	15
6.3 სავალუტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები	16
6.4 საპროცენტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები.....	17
6.5 საოპერაციო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები.....	17
6.6 ლიკვიდობის რისკები და მისი მართვის მექანიზმები.....	18
6.7 სხვა არაფინანსური რისკები.....	18
6.8 გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) რისკების მართვა.....	19

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე

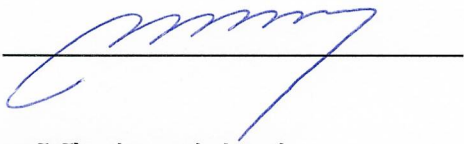
ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშგების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად
- მმართველობის ანგარიშგების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით.
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშგებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან.

2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2025 წლის 08 მაისს

სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს დირექტორატის სახელით:

ფინანსური დირექტორი

გივი ლევანიძე

08 მაისი 2025

თბილისი, საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშების მომზადებასა და წარდგენაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია მმართველობის ანგარიშების მომზადებასა და წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი მმართველობის ანგარიშების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მმართველობის ანგარიშებაში ინფორმაციის სრულყოფილად წარდგენაზე ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად
- მმართველობის ანგარიშების მომზადებაზე შესაბამისი მარეგულირებელი ნორმატიული აქტების მიხედვით.
- აგრეთვე, მმართველობის ანგარიშებაში წარდგენილი ინფორმაციის თანხვედნილობაზე აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშებასთან.

2024 წლის 31 დეკემბრით დამთავრებული წლისათვის წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშება დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2025 წლის 08 მაისს

სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუს დირექტორატის სახელით:

ფინანსური დირექტორი

გივი ლებანიძე

08 მაისი 2025

თბილისი, საქართველო

1. შესავალი

სააქციო საზოგადოება ბანკი ქართუ („ჯგუფი“) 25 წელზე მეტია წარმატებულად ოპერირებს ფინანსურ ბაზარზე. დაარსების დღიდან აფინანსებს პროექტებს, რომლებიც მიმართულია საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაზე, ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობასა და იმპორტშემცვლელი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების დაფინანსებაზე.

საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია „S&P Global Rating“-ის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგად, სს „ბანკ ქართუს“ მინიჭებული აქვს ემიტენტის საკრედიტო რეიტინგი (Issuer Credit Rating) „B/B სტაბილური პერსპექტივა“, რაც მისი სიძლიერისა და სტაბილურად განვითარების შესაძლებლობების თვალსაჩინო მაგალითია.

ჯგუფი მტკიცედ იცავს მდგრადი განვითარების სტრატეგიას, რომლის მიზანია ქვეყნის მასშტაბით ბიზნეს სექტორის აქტიური მხარდაჭერა და, შესაბამისად, საქართველოს ეკონომიკის განვითარებაში ღირსეული წვლილის შეტანა.

2. საქმიანობის მდგომარეობის აღწერა

ჯგუფის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს საბანკო კომერციული საქმიანობა, სესხებისა და გარანტიების გაცემა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით, აგრეთვე დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკი ქართუ არის გამორჩეული საფინანსო ინსტიტუტი, რომელიც:

- დაკომპლექტებულია მაღალკვალიფიციური და მოტივირებული კადრებით;
- განსაკუთრებული წვლილის შემტანია ქვეყნის ეკონომიკის ზრდასა და ბიზნესის განვითარებაში;
- სტაბილურად ზრდის საკუთარ ღირებულებებს როგორც აქციონერისთვის, ისე, კლიენტებისათვის, რაც დადებითად მოქმედებს ქვეყნის მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლებაზე.

ბანკი სთავაზობს თავის მომხმარებლებს შემდეგ საკრედიტო პროგრამებს:

- იმპორტშემცვლელი წარმოება;
- ქსელური ბიზნესის განვითარება;
- მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარება;
- ექსპორტ-იმპორტის სავაჭრო ოპერაციების ხელშეწყობა.

ბანკი ქართუ ბაზარზე არსებულ 17 კომერციულ ბანკს შორის 2024 წლის მონაცემებით ფასს-ით სულ სააქციო კაპიტალისა და საზედამხებელო კაპიტალის მოცულობით მეხუთე ადგილზეა, ხოლო მთლიანი აქტივებით მეექვსე ადგილს იკავებს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხების სექტორული ანალიზი შესაძლო დანაკარგის რეზერვის გარეშე:

ანალიზი სექტორების მიხედვით 31.12.2024 (1,000 ლარი)	სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	%
წარმოება	310,231	27.51%
მშენებლობა	189,544	16.81%
ვაჭრობა და მომსახურება	180,761	16.03%
უძრავი ქონების მენეჯმენტი	116,785	10.36%
ენერგეტიკა/წავთობითან დაკავშირებული	59,945	5.32%
ტელეკომუნიკაციები	54,135	4.80%
ჯანდაცვა	51,749	4.59%
პორეკა	41,475	3.68%
სოფლის მეურნეობა	40,620	3.60%
ფიზიკური პირები	36,721	3.26%
სხვა	45,710	4.05%
სულ	1,127,676	

დღეისათვის წარმოების სექტორი უმსხვილესი სექტორია ბანკის საკრედიტო პორტფელში.

ჯგუფი, ასევე, აქტიურად არის ჩართული სახელმწიფოს მიერ ინიცირებულ პროექტებში:

„მელავათიანი აგროკრედიტის“ პროგრამის მიზანია ფერმერების, აგრარული ბიზნესებისა და სოფლის მეურნეობაში ჩართული ფიზიკური პირების ხელშეწყობა დაბალპროცენტიანი, გრძელვადიანი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფის გზით.

„მელავათიანი აგროკრედიტის“ პროექტის ძირითადი მონაცემები:

- პროექტის დასაწყისი - 20 მარტი, 2013 წელი;
- 2024 წლის მონაცემებით პროექტის ფარგლებში - 35 კლიენტი სარგებლობს ბანკი ქართუს მიერ გაცემული სესხებით
- პროექტის ჯამური პორტფელი 31.12.2024 წლის მდგომარეობით - 78,187 ათასი ლარი.

დაკრედიტების პროგრამაში „აწარმოე საქართველოში“ გამოიყოფა 3 ძირითადი მიმართულება:

1. ბიზნეს უნივერსალი - ხელს უწყობს საქართველოში წარმოებაზე ორიენტირებული დარგების განვითარებას, ახალი საწარმოების შექმნას და არსებული საწარმოების გაფართოება/გადაიარაღებას. ასევე, პროგრამის მიზანია კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ამაღლება ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის საშუალებით.

პროგრამის ძირითადი მონაცემები:

- 2024 წლის მონაცემებით პროგრამის ფარგლებში - 2 კლიენტი სარგებლობს ბანკი ქართუს მიერ გაცემული სესხებით
- პროგრამის ჯამური პორტფელი 31.12.2024 წლის მდგომარეობით - 447 ათასი ლარი.

2. საკრედიტო-საგარანტიო მექანიზმი გულისხმობს ისეთი სიცოცხლისუნარიანი მცირე და საშუალო საწარმოებისთვის საკრედიტო გარანტიის გაცემას, რომელთაც არ აქვთ შესაძლებლობა დააკმაყოფილონ სესხის უზრუნველყოფაზე არსებული მოთხოვნები.

„საკრედიტო საგარანტიო სქემის“ ძირითადი მონაცემები:

- 2024 წლის მონაცემებით პროგრამის ფარგლებში - 6 კლიენტი სარგებლობს ბანკი ქართუს მიერ გაცემული სესხებით.
- პროექტის ჯამური პორტფელი 31.12.2024 წლის მდგომარეობით - 6,079 ათასი ლარი.

საყურადღებოა ის ფაქტი, რომ აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში ბანკი ქართუს მიერ სულ გაცემულია 4 სესხი რომლებიც ასევე, მონაწილეობას იღებენ „შელავათიანი აგროკრედიტის“ პროექტშიც.

3. „სუბსიდირებული იპოთეკური სესხი“ გულისხმობს იპოთეკურ სესხზე დარიცხული საპროცენტო სარგებლის სუბსიდირებას 5 წლის მანძილზე.

„სუბსიდირებული იპოთეკური სესხის“ ძირითადი მონაცემები:

- 2024 წლის მონაცემებით პროგრამის ფარგლებში - 1 კლიენტი სარგებლობს ბანკი ქართუს მიერ გაცემული სესხებით.
- პროექტის ჯამური პორტფელი 31.12.2024 წლის მდგომარეობით - 201 ათასი ლარი.

2024 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ არ მომხდარა საკუთარი აქციების არც შეძენა და არც გასხვისება.

ადამიანური რესურსების მართვა

ჯგუფის ძლიერ მხარეებზე საუბრისას, პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს ბანკში მომუშავე ადამიანები. ბანკი თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებას დიდ ყურადღებას უთმობს. ბანკი თანამშრომლების დიდი ერთგულებით სარგებლობს, რასაც ადასტურებს ფაქტი, რომ თანამშრომელთა 44%-მა თავიანთი კარიერის 10 წელზე მეტი ბანკ ქართუს დაუთმო.

ჯგუფი ზრუნავს თანამშრომლებზე, მათ სხვადასხვა უპირატესობას სთავაზობს და საუკეთესო სამუშაო გარემოს უქმნის. ესენია:

- ჯანმრთელობის დაზღვევა;
- საბანკო პროდუქტებით სარგებლობის შეღავათები;
- თანამშრომლების პროფესიული განვითარების ტრენინგები;
- ქორწინებასთან, შვილის შეძენასა თუ ოჯახის წევრის ავადმყოფობასთან დაკავშირებული ფინანსური მხარდაჭერა და სხვა;

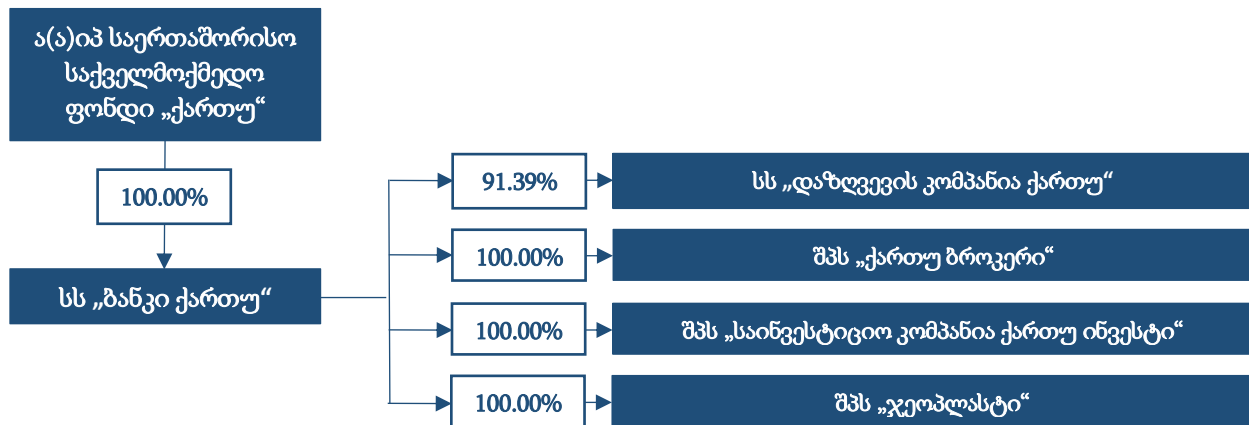
თითოეულ თანამშრომელს აქვს შესაძლებლობა ამ და სხვა უპირატესობებით ისარგებლოს და თავი დაცულად და კომფორტულად იგრძნოს.

ჯგუფის ტრენინგ-ცენტრი სრულად თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად არის აღჭურვილი და მისი გამოყენება შეიძლება სხვადასხვა სახის ტრენინგებისა და მასტერკლასებისთვის. ჯგუფი თავის თანამშრომლებს საკვალიფიკაციო პროგრამების ფართო არჩევანს სთავაზობს, რომლებსაც როგორც ადგილობრივი, ისე უცხოელი ტუტორები უძღვებიან.

2024 წელს ბანკის თანამშრომელთა საკვალიფიკაციო ღონისძიებებზე მთლიანად დაიხარჯა 134,815 ლარი. სულ გადამხადდა 335 თანამშრომელი.

2.1 ქართუ ჯგუფში შემავალი კომპანიები

ქართუ ჯგუფი შედგება შემდეგი სუბიექტებისგან:

სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ - კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და ფლობს როგორც სიცოცხლის, ისე არასიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიას. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <https://cartuinsurance.wixsite.com/cartuinsurance> ; <http://insurance.gov.ge/Statistics.aspx>

სადაზღვევო კომპანია თანამშრომლობს ისეთ საყოველთაოდ ცნობილ საერთაშორისო საბროკერო და სადაზღვევო ორგანიზაციებთან, როგორებიცაა Syndicates of Lloyd's, Allianz, ACE, HDI-Gerling, Munich Re, SCOR, Hannover Re, Polish Re, Zurich, AXA, Partner Re, Everest, Catlin Re, Trans Re, Trust Re, Sava Re, CHUBB, Generali, General Insurance Corporation of India, AON, Marsh, Mapfre Re, Atradius Re, Ingosstrakh და Willis.

2014 წლის შემდეგ, სს „დაზღვევის კომპანია ქართუ“ არის საქართველოს სადაზღვევო კომპანიების ასოციაციის წევრი, ხოლო 2018 წლის იანვრიდან, სხვა 18 სადაზღვევო კომპანიასთან ერთად, არის ა(ა)იპ „სავალდებულო დაზღვევის ცენტრის“ დამფუძნებელი, რომელიც ახორციელებს უცხო ქვეყნების სანომრე ნიშნის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების სავალდებულო დაზღვევას საქართველოს ტერიტორიაზე.

დაზღვევის კომპანიის მთავარი მიზნებია:

- ქართულ სადაზღვევო ბაზარზე კორპორატიული კლიენტების მომსახურება;
- სამომხმარებლო მომსახურების დონის გაუმჯობესება და განვითარება;
- კომპანიის აქციონერების მოგების ოპტიმიზაცია.

2024 წელს მოზიდულმა სადაზღვევო პრემიამ შეადგინა 7.5 მილიონი ლარი. კომპანიის აქტივები 2024 წლის მონაცემებით 20.0 მილიონი, ხოლო საკუთარი კაპიტალი 15.2 მილიონი ლარია.

შპს „ქართუ ბროკერი“ – კომპანია დაფუძნდა 2001 წელს და არის საქართველოს ეროვნული ბანკის, როგორც ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ზედამხედველის, მიერ ლიცენზირებული ბროკერი. კომპანიის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია შემდეგ ბმულზე: <http://gse.ge/broker-companies/cartubroker>

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა:

- კონსულტაციები ინვესტორებისა და ემიტენტებისთვის;
- კლიენტების საინვესტიციო პორტფელის მართვა;
- ფასიანი ქაღალდების ყიდვა-გაყიდვა კლიენტების მითითებების შესაბამისად.

2023 წლის განმავლობაში „ქართუ ბროკერის“ წმინდა მოგება/(ზარალმა) შეადგინა (171) ათასი ლარი.

შპს „საინვესტიციო კომპანია ქართუ ინვესტი“ - კომპანია დაფუძნდა 1999 წელს. წარმოდგენილ საანგარიშგებო პერიოდში ბიზნეს საქმიანობას არ ეწევა.

შპს „ჯეოპლასტი“ - ბანკმა კომპანია დააფუძნა 2017 წელს, დასაკუთრებული ქონებების ეფექტურად განკარგვის მიზნით. მიმდინარე ეტაპზე ბანკს არ აქვს განხორციელებული რაიმე სახის ინვესტიცია კომპანიაში.

3. განვითარების გეგმები

ჯგუფის სტრატეგიის მნიშვნელოვანი ნაწილია კორპორატიული, მცირე და საშუალო ბიზნესების დაკრედიტება. ჯგუფი საშუალოვადიან პერსპექტივაში გეგმავს არსებული პროფილის შენარჩუნებას.

ჯგუფისთვის მნიშვნელოვანია აქტივების ხარისხის გაუმჯობესება, რაც თავისთავად გულისხმობს: დასაკუთრებული ქონებების წილის შემცირებას აქტივებში, უმოქმედო სესხების წილის შემცირებას მთლიან საკრედიტო პორტფელში, საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგების გაუმჯობესებას, საკრედიტო პორტფელის დივერსიფიკაციას დარგების ჭრილში. გრძელვადიან პერსპექტივაში ჯგუფი გეგმავს მოზიდული სახსრების სტრუქტურის ცვლილებას, კერძოდ შედარებით მოკლევადიანი რესურსის ჩანაცვლებას უფრო გრძელვადიანი რესურსით და დაფინანსების წყაროების დივერსიფიკირებას.

ჯგუფი ყოველთვის ცდილობდა კონკურენტუნარიანი საფასო პოლიტიკის საფუძველზე მოწინავე პოზიციის შენარჩუნებას, განსაკუთრებით დიდ კომპანიებთან და კორპორაციებთან მიმართებით. კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს კლიენტებისთვის შედარებით იაფი ფინანსური რესურსების მოზიდვას.

2024 წლისთვის ჯგუფისთვის კვლავ პრიორიტეტული იყო ქვეყნის ეკონომიკისათვის მნიშვნელოვანი დარგების - სოფლის მეურნეობის, იმპორტშემცველი და ექსპორტზე ორიენტირებული წარმოების განვითარება.

4. ინფორმაცია ფილიალების საქმიანობის შესახებ

ქართუ ბანკი თბილისის მასშტაბით წარმოდგენილია 4 სერვისცენტრით, ესენია:

- ცენტრალური სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის გამზ. N39ა, 0162
- ცენტრალური სერვისცენტრის ვაკის განყოფილება - ი. აბაშიძის ქ. N24, 0179
- საბურთალოს სერვისცენტრი - პეკინის გამზ. N14ბ, 0160
- მთაწმინდის სერვისცენტრი - ვ. ვეკუას ქ. N1, 0108
- მთაწმინდის სერვისცენტრის განყოფილება - სასტუმრო „პარაგრაფი თბილისი“; გუდიაშვილის ქ. N2, 0108
- ისნის სერვისცენტრი - ქეთევან დედოფლის გამზ./ზოჭორმის ქ. N50/18, 0144

საქართველოს მასშტაბით ყველა მსხვილ რეგიონში ჯგუფს გააჩნია მოქმედი სერვისცენტრები, რომლებიც სრულყოფილ საბანკო მომსახურებას უწევენ კლიენტებს. ესენია:

- ბათუმის სერვისცენტრი - ა. გრიბოედოვის ქ. N2, 6004
- ბათუმის სერვისცენტრის შეკვეთილის განყოფილება - სასტუმრო Paragraph resort & spa Shekvetili, Autograph Collection Hotels, 3500
- ქუთაისის სერვისცენტრი - ი. გრიშაშვილის ქ. # 41, 4600
- გორის სერვისცენტრი - სტალინის გამზ. N10, 1400
- თელავის სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის მოედანი, 2200

ქართუ დაზღვევასა და ქართუ ბროკერს თბილისის მასშტაბით აქვთ თითო სერვისცენტრი - ი. ჭავჭავაძის გამზ. N39ა, 0162

5. საქმიანობის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ძირითადი ფინანსური მონაცემების ცხრილში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის კაპიტალთან დაკავშირებული საზედამხედველო მოთხოვნების და ლიკვიდობის შესახებ, ასევე წარმოდგენილია ინფორმაცია ჯგუფის ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკასთან დაკავშირებით.

ჯგუფის შესახებ ქვემოთ მოცემული ინფორმაცია წარმოდგენილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად.

5.1 კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები

2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალი მოთხოვნები ამოქმედდა, რომელიც კომერციული ბანკებისგან მოითხოვს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენებას საზედამხედველო ანგარიშგების მიზნებისთვის, რითაც ჩანაცვლდა ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საყოველთაოდ მიღებული პრინციპები.

ცხრილში წარმოდგენილია 2023 წლისა და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები ფასს-ის მიხედვით:

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2024	31.12.2023
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	412,587	376,292
დამატებითი პირველადი კაპიტალი	75,784	74,532
მეორადი კაპიტალი	16,279	22,053
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	504,650	472,877
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	1,914,280	1,709,985
<u>მიმდინარე კოეფიციენტები</u>		
ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	21.55%	22.01%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	25.51%	26.36%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	26.36%	27.65%

კაპიტალის არსებული მოცულობა და კოეფიციენტები ადეკვატურია სეზ-ის მოთხოვნების.

5.2 ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი

2023 წლისა და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტები მოცემულია ფასს-ის მიხედვით:

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	31.12.2024	31.12.2023
მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივები (სულ)	844,949	976,675
ფულის წმინდა გადინება (სულ)	562,728	668,582
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (%)	150.15%	146.08%

ჯგუფის სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური კოეფიციენტები დანართის სახით მოცემულია 2024 წლის მეოთხე კვარტლის კვარტალური გამჟღავნების ფორმის გვერდზე „ძირითადი მაჩვენებლები“. (იხ. ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=672>)

5.3 ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა (ფასს-ის მიხედვით)

თანხები მოცემულია 1,000 ლარში	2024	2023	2022
მთლიანი აქტივები	2,022,426	2,095,332	1,590,532
წმინდა სესხები	1,068,159	833,903	746,011
სააქციო კაპიტალი	451,795	415,494	380,007
კაპიტალის უკუგება (ROE)	8.38%	8.97%	7.64%
აქტივების უკუგება (ROA)	1.77%	1.94%	1.90%

2024 და 2023 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 1,127,676 და 882,818 ათასი ლარი შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შეადგინა 59,517 და 48,915 ათასი ლარი, შესაბამისად.

5.4 საქმიანობის ძირითადი არაფინანსური მაჩვენებლები

ქართუ ჯგუფი კორპორაციულ სოციალურ პასუხისმგებლობას, ძირითადად, საქველმოქმედო „ფონდ ქართუს“ მეშვეობით ახორციელებს. 2024 და 2023 წელს საქველმოქმედო პროექტებზე დაიხარჯა 5,050 და 9,723 ათასი ლარი, შესაბამისად.

საქველმოქმედო აქტივობების მთავარი მიზანი სხვადასხვა სოციალური და ეკონომიკური სუბიექტების აქტიური ჩართულობით ქვეყნის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებაა.

6. ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები

6.1 რისკების მართვის პოლიტიკა და მიზნები

ჯგუფის ბიზნეს მოდელი შემუშავებულია ისე, რომ ჯგუფმა მუდმივად შეინარჩუნოს კაპიტალიზაციის საშუალოზე მაღალი დონე და რესურსები გადანაწილებული ჰქონდეს ისეთ აქტივებსა და სექტორებზე, რომლითაც მიაღწევს მდგრად და დაბალანსებულ ზრდას. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის ძირითადი პირველადი, პირველადი და საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტები საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ მინიმალურ საზედამხედველო მოთხოვნებს აღემატება შესაბამისად 5.18, 5.80 და 2.24 პროცენტული პუნქტებით, რაც თანხობრივად შესაბამისად შეადგენს 99, 111 და 43 მლნ ლარს.

ის ძირითადი რისკები, რომლებსაც ჯგუფი იღებს სტრატეგიული მიზნების განხორციელებისას დაჯგუფებულია შემდეგნაირად: საკრედიტო, ლიკვიდობის, საბაზრო, საოპერაციო და სხვა არაფინანსური რისკები.

ჯგუფის რისკების მართვის მიზნებს წარმოადგენს:

- რისკის აპეტიტის განსაზღვრა, რომლითაც მოახდება რისკი/მომგებიანობის ოპტიმიზაცია, კაპიტალის მუდმივად ადეკვატურ დონეზე შენარჩუნებასთან ერთად;
- ლიკვიდობის ისეთ მართებულ დონეზე შენარჩუნება და მართვა, რომლითაც ჯგუფი მოახდენს მოკლევადიანი ვალდებულებების შესრულებას სტრესული მდგომარეობის დროსაც;
- ადეკვატური და ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ქონა;
- სრულ შესაბამისობაში ყოფნა იმ კანონებსა და რეგულაციებთან, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობას.

ძირითადი პრინციპები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ეფექტური რისკების მართვის სტრატეგიას არის:

- ჯგუფში დაცვის მძლავრი მეორე ხაზის (LOD 2) არსებობა;
- ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიით განსაზღვრული ძირითადი პრინციპების და იმ რისკის დონის შესაბამისობა, რომლის აღებაც ჯგუფს სურს და შეუძლია (რისკის აპეტიტი);
- იმის უზრუნველყოფა, რომ ბიზნეს საქმიანობის განვითარებასთან დაკავშირებული რისკები არის სწორად იდენტიფიცირებული, გაზომილი და დოკუმენტირებული;
- სათანადო კონტროლის მექანიზმების მუშაობის უზრუნველყოფა.

რისკის აპეტიტი

სამეთვალყურეო საბჭო იხილავს და ამტკიცებს რისკის აპეტიტს, რომელიც ხელს უწყობს ჯგუფის გრძელვადიან მდგრად ზრდას და აბალანსებს გრძელვადიან მომგებიანობას გონივრული რისკების მართვასთან. რისკის აპეტიტი გამოიხატება რაოდენობრივი მაჩვენებლებით. ჯგუფი რისკის აპეტიტს იყენებს იმ რისკის დონეების განსაზღვრად, რომლებიც შეუძლია და სურს აიღოს ბიზნეს საქმიანობის განსახორციელებლად.

კაპიტალის დაგეგმვა

სამეთვალყურეო საბჭო აფასებს კაპიტალის მოთხოვნებს, რომელიც აუცილებელია როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად.

ლიკვიდობის დაგეგმვა

დირექტორატი ზედმიწევნით აფასებს ლიკვიდობის იმ დონეს, რომელიც ჯგუფს სჭირდება როგორც ბიზნეს გეგმის მხარდასაჭერად, ისე სტრესული გარემოებების დასაძლევად. 1 თვემდე, 3-დან 6 თვემდე, და 6-დან 12 თვემდე ლიკვიდობის პროგნოზირება ხაზინისა და რისკების მართვის დეპარტამენტის მიერ ხდება ყოველთვიურად და წარედგინება დირექტორატს.

რისკის მართვის მოდელი ჯგუფის დონეზე

რისკების სამართავად ჯგუფი იყენებს მართვის 3 ხაზიან მოდელს. მოდელი გამოიყენება ვალდებულებების და პასუხისმგებლობების გასამიჯნად, რათა მიღწეული იყოს მთლიანი რისკების ეფექტური მართვა, რაც ხელს უწყობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ჩარჩოს გაძლიერებას.

დაცვის სამ ხაზიანი მიდგომა აცალკევებს მფლობელობა/რისკის მართვას იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ რისკების ზედამხედველობას და ასევე იმ ფუნქციებისგან, რომლებიც ახდენენ დამოუკიდებელ აუდიტს.

- **დაცვის პირველი ხაზი (LOD 1)** - ჯგუფის სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ფლობენ და მართავენ რისკს. აღნიშნული ხაზი მოიცავს ბიზნეს და საოპერაციო ერთეულებს. განყოფილების უფროსები და დეპარტამენტის დირექტორები, როგორც რისკის მფლობელები და კონტროლის მფლობელები არიან საბოლოოდ პასუხისმგებელი ყველა იმ რისკსა და კონტროლზე, რომელიც ვარდება მათი პასუხისმგებლობის არეალში.
- **დაცვის მეორე ხაზი (LOD 2)** - სტრუქტურული ერთეულები, რომლებიც ახდენენ რისკების იდენტიფიცირებას და ზედამხედველობას. რისკის მართვის პროცესი, რომელიც არსებობს მძლავრი დაცვის მეორე ხაზის ფუნქციონირებისთვის მოიცავს:
 - რისკის კონტროლის შეფასებას;
 - სცენარების ანალიზს;

- საკრედიტო პორტფელის ხარისხის აქტიურ მართვას;
- ძირითადი რისკის ინდიკატორებს / ადრულ სტადიაზე გამაფრთხილებელ ნიშნებს;
- ჯგუფში არსებული სხვადასხვა მოდელების მართვას;
- ახალ პროდუქტებს და სერვისებს;
- შიდა კონტროლის შეფასება/ტესტირებას;
- ძირითადი რისკების მართვის პოლიტიკების და პროცედურების მუდმივ მონიტორინგს;
- საოპერაციო რისკების შემთხვევების რეპორტირებას;
- და სხვას.
- **დაცვის მესამე ხაზი (LOD 3)** - ერთეულები, რომლებიც ახდენენ:
 - რისკის აპეტიტის განსაზღვრას;
 - დამოუკიდებელ აუდიტს;
 - პროცესების და ძირითადი მაჩვენებლების დამოუკიდებელ კონტროლს;

რისკების გაზომვის და მონიტორინგის სისტემები

მთავარი პრინციპები რისკების ეფექტურად გაზომვისა და მონიტორინგისთვის არის:

- რისკის პოზიციების გაზომვა მოსალოდნელი დანაკარგების მოდელირების გზით, რისკის ინდიკატორები და სცენარების ანალიზი მთლიანად ჯგუფის დონეზე;
- უმაღლესი მენეჯმენტის მიერ რისკების სიმძიმის გაცნობიერების ხელშეწყობა;
- სამეთვალყურეო საბჭოსთვის და დირექტორატისთვის რისკის პროფილის ანგარიშების მიწოდება რისკის ინდიკატორებთან და მიტიგაციის საშუალებებთან ერთად, რათა მათ მიერ მოხდეს რისკის აპეტიტის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში გადახედვა;
- აღებული რისკების სათანადო აღრიცხვის წარმოება.

ყოველკვარტალური რისკის პროფილის ანგარიშები, რომლებიც მიეწოდება დირექტორატს და სამეთვალყურეო საბჭოს მოიცავს:

- საკრედიტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- ლიკვიდობის რისკის პროფილის ანალიზს;
- სავალუტო რისკის პროფილის ანალიზს;
- საპროცენტო განაკვეთის რისკის პროფილის ანალიზს;
- საოპერაციო რისკის პროფილის ანალიზს.

სტანდარტიზირებული მიდგომა

ჯგუფი საზედამხედველო მიზნებისათვის რისკის პოზიციების გაანგარიშებისას იყენებს მხოლოდ „კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულების“ მიხედვით განსაზღვრულ სტანდარტიზებულ მიდგომას (რომელიც შესაბამისობაშია „საბანკო ზედამხედველობის ბაზელის კომიტეტის“ კაპიტალის ადეკვატურობის ჩარჩოსთან).

სტრეს-ტესტები

ჯგუფი ატარებს სხვადასხვა სტრეს ტესტებს და ახდენს სხვადასხვა პარამეტრების საპროგნოზო სცენარების გაანალიზებას. აღნიშნული ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს/გაზომოს არა მხოლოდ მიმდინარე ეტაპზე იდენტიფიცირებული რისკები, არამედ მოვლენების სტრესული სიტუაციის განვითარების შემთხვევაში წარმოშობილი ახალი შესაძლო რისკები.

6.2 საკრედიტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საკრედიტო რისკი არის კონტრაგენტი პარტნიორის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით ან გაკოტრებით გამოწვეული რისკი. საკრედიტო რისკი ჯგუფს შეიძლება წარმოემვას თავის კლიენტებთან სხვადასხვა საქმიანობით, როგორც კრედიტების გაცემა, სახაზინო და საინვესტიციო საქმიანობა, ვაჭრობის დაფინანსება და სხვა.

საკრედიტო რისკის მართვა იწყება ჯგუფის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ჯგუფის დირექტორატს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ჯგუფის რისკის ტოლერანტობა საკრედიტო რისკთან მიმართებაში.
- უზრუნველყოს ჯგუფში საკრედიტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა.
- დაადგინოს ჯგუფის ლიმიტები საკრედიტო პოზიციებზე და კონცენტრაციებზე.
- პერიოდულად განიხილოს ჯგუფის საკრედიტო პორტფელი და მისი რისკიანობა.
- პერიოდულად წარუდგინოს სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ჯგუფში საკრედიტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით.
- უზრუნველყოს საკრედიტო რისკის ამღები მმართველი განყოფილებები, საკრედიტო დეპარტამენტი და ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება, შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საკრედიტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ჯგუფს შეუძლია აიღოს. საკრედიტო რისკის ტოლერანტობა უნდა იქნას განსაზღვრული ჯგუფის კაპიტალის ოდენობის და ზოგადი რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საკრედიტო რისკის შეფასება

ჯგუფში საკრედიტო რისკების ეფექტურად მართვისთვის არსებობს სესხების შიდა სარეიტინგო სისტემა და დარეზერვების (სესხების მოსალოდნელი დანაკარგების გაზომვის) მეთოდოლოგია, როგორც IFRS-ის, ისე საზედამხებველო მიზნებისათვის. მსესხებლების ინდივიდუალური საკრედიტო რისკების

შეფასების გარდა ჯგუფი პილარი 2-ის ფარგლებში ახდენს საკრედიტო პორტფელის ერთი მსესხებლის ან ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის კონცენტრაციის რისკისათვის საჭირო კაპიტალის განსაზღვრას Herfindahl-Hirschman Index (HHI)-ის გამოყენებით. აღნიშნული ინდექსი გამოითვლება ჯგუფის ჯამური რისკის პოზიციის პორტფელში 100 ყველაზე მსხვილი ურთიერთდაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფის რისკის პოზიციის წილის გათვალისწინებით. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკებისათვის განკუთვნილი საზედამხებველო კაპიტალი შეადგენდა 72 მლნ ლარს. ბანკის პილარი 2-ის ფარგლებში ასევე ახდენს არაპეჯირებული სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის დაცვას, რომლისთვისაც განკუთვნილი საზედამხებველო კაპიტალი 2024 წლის 31 დეკემბრისათვის შეადგენდა 32 მლნ ლარს.

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი

საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ძირითადად ხორციელდება საკრედიტო პორტფელის მონიტორინგის განყოფილების მიერ, რომელიც წარმოადგენს რისკების მართვის დეპარტამენტში შემავალ განყოფილებას. აღნიშნული განყოფილება ახორციელებს ყოველკვარტალურად ან/და ყოველთვიურად (დამოკიდებულია ბიზნესის სპეციფიკაზე, დავალიანების სიდიდესა და მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესებაზე) ჯგუფის მსესხებელი კომპანიების ფინანსურ ანალიზს და მონიტორინგის დასკვნების მომზადებას შესაბამისი რეკომენდაციებით.

უზრუნველყოფა

ჯგუფი კორპორატიული და საცალო კლიენტების მიმართ საკრედიტო რისკების მიტიგაციის საშუალებად აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფის სახით იპოთეკით დატვირთულ/დაგირავებულ უძრავ და მოძრავ ქონებას. უძრავი და მოძრავი ქონებები არ გაითვალისწინება რისკის მიტიგანტად საზედამხედველო მიზნებისათვის საკრედიტო რისკების მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციის გაანგარიშებისას. უზრუნველყოფის რისკების შეფასებისას ხდება უზრუნველყოფის ღირებულების, საგნის, ლიკვიდურობის და აღსრულებადობის შეფასება. უზრუნველყოფა ასევე ჯგუფდება დაფინანსებულ ბიზნესთან კორელაციის კუთხით, უზრუნველყოფის რეალიზაციის მოსალოდნელი ვადების დასადგენად.

ჯგუფს ჰყავს უზრუნველყოფის შეფასების და მართვის სტრუქტურული ერთეული, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად ახდენს უზრუნველყოფაში მისაღები/მიღებული ქონებების შეფასება/გადაფასებას. ზოგიერთ შემთხვევაში ჯგუფი მიმართავს გარე სამეფასებლო კომპანიებს/ფიზიკურ პირებს.

6.3 სავალუტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

სავალუტო რისკი არის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით გამოწვეული ჯგუფის უცხოურ ვალუტაში ფორმირებული წმინდა აქტივების გაუფასურების რისკი, რომელიც ამცირებს ჯგუფის კაპიტალს.

სავალუტო რისკის მართვა იწყება ჯგუფის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით ჯგუფის დირექტორატს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ჯგუფის რისკის ტოლერანტობა სავალუტო რისკთან მიმართებაში.
- უზრუნველყოს ჯგუფში სავალუტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა.
- დაადგინოს ჯგუფის ლიმიტები ღია სავალუტო პოზიციაზე სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით.
- პერიოდულად განიხილოს ჯგუფის სავალუტო პოზიციები როგორც ლიკვიდურ სახსრებში, ასევე გრძელვადიან საკრედიტო დაბანდებებში.
- პერიოდულად წარუდგინოს ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ჯგუფში სავალუტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

სავალუტო რისკების სამართავად ჯგუფში წესდება შემდეგი ლიმიტი: ყველა უცხოური ვალუტის მიხედვით ჯგუფის საერთო ღია სავალუტო პოზიციის ლიმიტი, როგორც საბალანსო და გარესაბალანსო ისე კრებსითი სავალუტო პოზიციების მიხედვით, არ უნდა აღემატებოდეს ჯგუფის საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეროვნული ბანკის რეგულაციების მიხედვით დათვლილი ბანკის ღია სავალუტო პოზიცია შეადგენდა 7.7 მლნ ლარს. შესაბამისად, სავალუტო რისკებისათვის ბანკს 2024 წლის 31 დეკემბრისათვის პირველადი კაპიტალის ნაწილში ეჭირა 1.5 მლნ ლარი, ხოლო საზედამხედველო კაპიტალის ნაწილში 1.9 მლნ ლარი.

6.4 საპროცენტო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საპროცენტო რისკის მართვა იწყება ჯგუფის უმაღლესი მენეჯმენტიდან. საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით დირექტორატს აქვს შემდეგი პასუხისმგებლობები:

- განსაზღვროს ჯგუფის რისკის ტოლერანტობა საპროცენტო რისკთან მიმართებაში.
- უზრუნველყოს ჯგუფში საპროცენტო რისკის იდენტიფიცირების, გაზომვის, მონიტორინგის და კონტროლის ფუნდამენტური პრინციპების დანერგვა
- დაადგინოს სხვადასხვა ოპერაციების მიხედვით ჯგუფის ლიმიტები.
- პერიოდულად განიხილოს ჯგუფის ფიქსირებული შემოსავლის მქონე საინვესტიციო და სავაჭრო პორტფელის შედეგები და განიხილოს საბაზრო რისკის სტრატეგია.
- პერიოდულად წარუდგინოს ჯგუფის სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში ჯგუფში საპროცენტო რისკის მართვასთან დაკავშირებით.
- უზრუნველყოს საპროცენტო რისკის ამღები და მმართველი სტრუქტურული ერთეულები შესაბამისი კვალიფიციური საკადრო და ტექნიკური რესურსით.

საპროცენტო რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ჯგუფს შეუძლია აიღოს. საპროცენტო რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ჯგუფის კაპიტალის ოდენობის და ზოგადად რისკის აპეტიტის გათვალისწინებით.

საპროცენტო რისკის ერთერთი მთავარი მხარეა საპროცენტო შემოსავლის მომტანი აქტივების და საპროცენტო ხარჯის მქონე ვალდებულებების სხვადასხვა ვადიანობის გამო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებით წარმოქმნილი რისკი. აღნიშნული რისკის სამართავად შიდა მიზნებისთვის ჯგუფი ახდენს საპროცენტო რისკის გამოთვლას კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების ცვლილების და წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მეთოდის გამოყენებით. აღნიშნული კალკულაციის მიხედვით ეკონომიკური ღირებულების ცვლილება სხვადასხვა შოკისა და სტრესის სცენარების გათვალისწინებით არ აღემატება ჯგუფის პირველადი კაპიტალის 15%-ს და შესაბამისად მიმდინარე ეტაპზე ჯგუფი არ ახდენს დამატებითი კაპიტალის ალოკაციას საპროცენტო რისკებისთვის.

6.5 საოპერაციო რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც გამოწვეულია გაუმართავი ან ჩავარდნილი შიდა პროცესებით, ადამიანური რესურსებით და სისტემებით, ან გარე ფაქტორებით.

საოპერაციო რისკი ჩნდება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობიდან გამომდინარე და დაკავშირებულია ბიზნესის ნებისმიერ მიმართულებასთან. ჯგუფი იდენტიფიცირებას უკეთებს, აფასებს და მართავს საოპერაციო რისკებს შემდეგი პროცესების და ინსტრუმენტების მეშვეობით:

- **საოპერაციო რისკის მოვლენების ანგარიშგება** - ეს არის საოპერაციო რისკით გამოწვეული დანაკარგების, ჩავარდნილი პროცესების და სხვა არა ფულადი სახით მომხდარი მოვლენების აღრიცხვა და ანგარიშგება. ეს მოვლენები ფიქსირდება და რეგისტრირდება ცენტრალიზებულად და გაანალიზდება რისკების პრო-აქტიური მართვისთვის ძირითადი მიზეზების ანალიზის მეშვეობით.
- **სცენარების ანალიზი (RCA)** - ეს პროცესი მიზნად ისახავს მაღალი ზემოქმედების, მცირე ალბათობის, მაგრამ რეალისტური მოვლენების იდენტიფიცირებას, რომელთაც შეუძლიათ ზეგავლენა იქონიონ ბანკზე, ასევე აფასებს შესაბამის ალბათობას და სიხშირეს ძირითადი რისკ კატეგორიების მიხედვით, რათა ჯგუფმა ადეკვატურად შეძლოს შეაფასოს არა მხოლოდ არსებულ რისკები, არამედ ის რისკებიც რომლის წინაშეც შეიძლება აღმოჩნდეს ჯგუფი. ანალიზი ფოკუსირდება მაღალი ზემოქმედების, მაგრამ დაბალი ალბათობის შემთხვევებზე;

- **რისკისა და კონტროლის თვითშეფასება (RCSA)** - ეს პროცესი მიზანმიმართულია ჯგუფში არსებული და მოსალოდნელი რისკების შესაფასებლად ჯგუფში არსებული ბიზნეს პროცესების ანალიზის გზით. იგი აფასებს ჯგუფის ძირითადი რისკ კატეგორიებისთვის არსებულ თანდაყოლილ რისკებს, კონტროლის ეფექტიანობას და ნარჩენ რისკებს, რომლებსაც შეუძლიათ უარყოფითი გავლენა იქონიონ სტრატეგიული მიზნების მიღწევაზე. ამ გზით ჯგუფი უზრუნველყოფს შესაბამისი კონტროლის მექანიზმებისა და/ან აღდგენითი გეგმების არსებობას რათა შეარბილოს რისკისა და ზარალის ზემოქმედება.
- **რისკის მიღება** - დაცვის პირველი ხაზი და დეპარტამენტების დირექტორები ახორციელებენ რისკების იდენტიფიცირებას, რისკის საკითხების და კონტროლის მექანიზმების ნაკლოვანებების დაფიქსირებას. გარკვეულ შემთხვევებში, რისკის მიტიგაცია არ არის შესაძლებელი ან შესაძლებელია ითხოვდეს აღდგენის ხანგრძლივ პერიოდს. ამ სიტუაციებში რისკი უნდა იყოს მიღებული. ეს პროცესი მხარს უჭერს აღნიშნულ საჭიროებას და აღწერს რისკის მიღების მიდგომას - საკითხის წამოწევას, მიღებას, მონიტორინგს და ანგარიშგებას.

ზემოაღნიშნული პროცესების შედეგების ანალიზი სრულდება იმ მიზნით, რომ წარმოდგენა შეიქმნას ჯგუფში არსებული საოპერაციო რისკების პროფილის შესახებ ჯგუფის რისკ აპეტიტთან მიმართებაში. ანალიზის შედეგად ხორციელდება საოპერაციო რისკების მიტიგაცია ან მიღება (საჭიროების შემთხვევაში), რათა შემდგომში გათვალისწინებულ იქნას ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობაში და სტრატეგიაში.

6.6 ლიკვიდობის რისკები და მისი მართვის მექანიზმები

ლიკვიდობის რისკი არის ჯგუფის რისკი, რომ ვერ მოახდინოს ვალდებულებების გასტუმრება დათქმულ ვადაში ან გაისტუმროს აქტივების მნიშვნელოვანი დისკონტირების გზით.

ლიკვიდობის რისკის პოლიტიკის პირველი ელემენტი არის რისკის იმ დონის განსაზღვრა, რომელიც ჯგუფს შეუძლია აიღოს. ლიკვიდობის რისკის ტოლერანტობა და აპეტიტი განისაზღვრება ჯგუფის კაპიტალის ოდენობის და ზოგადი რისკის მიმართ ტოლერანტობის გათვალისწინებით.

ლიკვიდობის რისკის მართვისას რისკების მართვის დეპარტამენტის ფინანსური რისკების მართვის განყოფილება და ხაზინის დეპარტამენტის აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება ითვალისწინებს ზოგად ეკონომიკურ და საბაზრო მდგომარეობას და მათ შესაძლო ეფექტს ჯგუფის მიერ აღებულ ლიკვიდურობის პოზიციებზე, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროების და მათ შესახებ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის შეფასების საფუძველზე.

სს „ბანკ ქართუ“ ლიკვიდობის მართვა ძირითადად ხორციელდება მაკონტროლებელი ორგანოს მიერ დაწესებული ლიმიტებით, რომლებიც გაწერილია ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტის და წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტების დებულებებში. ჯგუფში სისტემატურად ხორციელდება ფულადი ნაკადების დინების პროგნოზი ვალდებულებების და ლიკვიდური სახსრების სტატისტიკურ ანალიზზე და სხვა ზემოქმედ ფაქტორებზე დაყრდნობით.

6.7 სხვა არაფინანსური რისკები

ჯგუფი თავისი საქმიანობის შედეგად გარდა ზემოთ ჩამოთვლილი რისკებისა, შესაძლოა დადგეს ისეთი პოტენციური რისკების წინაშე, როგორიცაა რეპუტაციის, იურიდიული, სტრატეგიული და შესაბამისობის რისკები. რადგან აღნიშნული რისკები მიმდინარე ეტაპზე ჯგუფისთვის წარმოადგენს

არაკვანტიფიცირებად რისკებს და მათი მართვა უმეტესწილად ხორციელდება შესაბამისი დეპარტამენტების მიერ დეპარტამენტის და დეპარტამენტში შემავალი განყოფილებების დებულებების და შესაბამისი ბიზნეს პროცედურების ფარგლებში. ჯგუფი აღნიშნული რისკებისთვის დამატებითი კაპიტალის დაცვას არ ახდენს.

6.8 გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) რისკების მართვა

ჯგუფი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მდგრადი დაფინანსების როლს ეკონომიკური განვითარების, ზრდის, სიღარიბის შემცირებისთვის და ფინანსებზე ხელმისაწვდომობისთვის. მდგრადი დაფინანსების გამორჩეულ შემადგენელს წარმოადგენს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი რისკების იდენტიფიცირება და მართვა, როგორც ჯგუფის, ასევე სასესხო აქტივების დონეზე.

ჯგუფი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი რისკების იდენტიფიკაციისა და მართვისთვის იყენებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკების შესაბამის შეფასების პროცედურებს, მეთოდებსა და მიდგომებს.

ჯგუფს გააჩნია გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი რისკების იდენტიფიკაციის, შეფასებისა და მართვისთვის განკუთვნილი განსაზღვრული პროცედურები.